II

(Säädökset, joita ei tarvitse julkaista)

KOMISSIO

KOMISSION PÄÄTÖS,

tehty 25 päivänä marraskuuta 1998,

Saksan toteuttamista toimenpiteistä InfraLeuna Infrastruktur und Service GmbH:n hyväksi

(tiedoksiannettu numerolla K(1998) 3840)

(Ainoastaan saksankielinen teksti on todistusvoimainen)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(1999/646/EY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 93 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan,

on kehottanut asianomaisia esittämään huomautuksensa mainitun artiklan mukaisesti,

sekä katsoo seuraavaa:

I **MENETTELY**

Komissio ilmoitti Saksan hallitukselle 15 päivänä huhtikuuta 1997 päivätyllä kirjeellä 12 päivänä maaliskuuta 1997 tekemästään päätöksestä aloittaa Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdan mukainen menettely. Menettelyn tarkoituksena oli selvittää, oliko toimenpiteitä, joita Bundesanstalt für vereinigungsbedingte Sonderaufgaben, jäljempänä 'BvS', oli toteuttanut 765 miljoonan Saksan markan ja Sachsen-Anhaltin osavaltio 300 miljoonan Saksan markan arvosta Infra-Leuna Infrastruktur und Service GmbH:n, jäljempänä 'Infra-Leuna', hyväksi, pidettävä valtiontukena ja olivatko nämä toimenpiteet yhteismarkkinoille soveltuvia.

Komission päätös menettelyn aloittamisesta julkaistiin *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*; ([1]) siinä kehotettiin muita jäsenvaltioita ja asianomaisia esittämään huomautuksensa asiasta. Saksa otti päätökseen kantaa 14 päivänä elokuuta 1997 päivätyllä kirjeellä.

Komissio sai menettelyn aloittamiseen liittyviä huomautuksia yhdeltä jäsenvaltiolta, kolmelta teollisuusjärjestöltä ja neljältä yritykseltä, ja ne toimitettiin edelleen Saksalle 28 päivänä elokuuta 1997 päivätyllä kirjeellä. Saksa otti näihin huomautuksiin kantaa 17 päivänä marraskuuta 1997 päivätyllä kirjeellä.

Komissio esitti Saksalle asiaan 1iittyviä kysymyksiä 14 päivänä toukokuuta 1997, 1 päivänä joulukuuta 1997 ja 18 päivänä maaliskuuta 1998 päivätyillä kirjeillä. Saksa vastasi kysymyksiin 14 päivänä elokuuta 1997, 9 päivänä tammikuuta 1998 sekä 10 päivänä heinäkuuta 1998 päivätyillä kirjeillä. Asian ja sen yksityiskohtien selventämiseksi Saksan ja komission edustajat tapasivat lisäksi toisensa 7 ja 8 päivänä heinäkuuta 1997 Leunassa sekä 30 päivänä huhtikuuta 1998 Brysselissä.

II **ASIASELOSTUS**

Edellä mainituista kirjeistä ja Saksan edustajien tapaamisissa esittämistä tiedoista ilmenevät seuraavat tosiasiat.

1. **Tausta**

Kyseessä on kemianteollisuuden infrastruktuurien yksityistäminen Leunassa, Sachsen-Anhaltin osavaltiossa, joka on EY:n perustamissopimuksen 92 artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaan tukikelpoinen alue ([2]).

([1]) EYVL C 196, 26.6.1997, s. 3.

([2]) Komission päätökset N 464/93 (SG(94) D/5633, tehty 22 päivänä huhtikuuta 1994; N 613/96 SG(97) D/488, tehty 23 päivänä tammikuuta 1997, voimassa vuoden 1999 loppuun.

Kemianteollisuus oli entisen DDR:n tärkeimpiä teollisuudenaloja, sillä se työllisti yhteensä noin 90 000 työntekijää. Kemianteollisuus oli sijoittunut Sachsen-Anhaltiin ja Sachseniin niin kutsuttuun "kemian kolmioon". DDR:n erityispiirteenä oli kemianteollisuuden tuotannon keskittyminen muutamaan erittäin suureen valtionyritykseen, jotka olivat yhteydessä toisiinsa ja riippuvaisia toisistaan muun muassa raaka-aineiden, välituotteiden ja energian toimitusten suhteen. Leunan asema "kemian kolmiossa" oli merkittävä, sillä se työllisti 26 000 työntekijää.

Saksan jälleenyhdistymisen jälkeen vuonna 1990 Treuhandanstalt-virasto (jäljempänä 'THA') aloitti pyrkimykset kemianteollisuuden yksityistämiseksi. Aluksi oli luotava taloudellisia kokonaisuuksia, jotka olisivat kooltaan mahdollisia ostajia kiinnostavia. THA perusti vuonna 1990 Leunaan valtion omistaman yhtiön välittömäksi jatkajaksi *Leuna-Werke AG*:n. Vuoden 1994 alussa se muutettiin *Leuna-Werke GmbH*:ksi, jäljempänä 'LWG', ja kesäkuussa 1994 siitä erotettiin erilliseksi yhtiöksi *Leuna-Werke Standortservice GmbH*, jäljempänä 'LWS', joka vastasi tarvittavasta infrastruktuurista ja tarjosi Leunassa toimiville tuotantoyrityksille niiden tarvitsemia palveluja. Niihin kuuluvat muun muassa Leunan tieinfrastruktuuri, putkisillat, palontorjunta, jätehuolto, vedenjakelu, jäteveden poisto, laboratoriopalvelut, tietoliikenne ja energian-, kaasun- ja vedentoimitukset.

2. **THA:n pyrkimykset yksityistämisen toteuttamiseksi**

THA:n alkuperäinen suunnitelma oli myydä Leunan kemianteollisuuden alue kokonaisena yrityksenä olemassa olevine infrastruktuureineen, ja *Leuna-Werke AG*:tä tarjottiinkin myyntiin vuosina 1991 ja 1992 kansainvälisessä, avoimessa tarjousmenettelyssä, johon ei sisältynyt ehtoja. Sellaista sijoittajaa ei kuitenkaan löytynyt, joka olisi ollut valmis ottamaan haltuunsa tämän kokoluokan kemianteollisuuden yrityksen. Lisäksi tuotantolaitokset olivat lohduttomassa kunnossa, niin että ympäristövahinkojen korjaamiseen olisi tarvittu huomattavan suuria investointeja ja toimenpiteitä.

Tämän jälkeen THA muokkasi suunnitelmiaan ja otti tavoitteekseen erottaa eri tuotannonalat toisistaan ja yksityistää ne erillisinä. Hajautettuja osia tarjottiin myyntiin kansainvälisessä, avoimesssa tarjousmenettelyssä, johon ei sisältynyt ehtoja, ja vuoden 1994 loppuun mennessä saatiin yksityistettyä 97 osaa. Kemianalan tuotantoyksiköt myytiin useille eri sijoittajille (mm. UCB:lle, Rhône Poulencille ja DOW:lle). Suurimmat kemian alan investoijat alueella olivat Linde AG, joka otti haltuunsa teollisuuskaasujen tuotannon, […] (*) DOMO-konsernin kokonaan omistama tytäryhtiö Caproleuna GmbH, joka hankki omistukseensa kaprolaktaamin tuotannon.

Useimmat tuotantoyksiköt saatiin myytyä ja tuotantotoiminnan laajuus kasvoi näin merkittävästi, mutta Leunan insfrastruktuuri jäi THA:n haltuun, joka tarjosi sitä edelleen alueella toimivien yritysten käytettäväksi tytäryhtiönsä LWS:n kautta.

Infrastruktuurin toiminnan jatkamiselle oli periaatteessa kaksi mahdollisuutta: ensinnäkin julkinen sektori (osavaltio, kunta tai kunnallinen yritys) olisi voinut ottaa toiminnan vastuulleen. Toinen vaihtoehto oli löytää yksityinen ostaja. Alueen vaatimusten arvioimiseksi ja parhaan mahdollisen ratkaisun löytämiseksi THA antoi vuonna 1992 kansainvälisesti tunnettujen konsulttien tehtäväksi laatia tutkimuksia alueesta. Samanaikaisesti se yritti useaan otteeseen saada Sachsen-Anhaltin osavaltiota ja Leunan kuntaa ottamaan infrastruktuurit haltuunsa. Neuvottelut keskeytettiin lopulta, kun kävi ilmi, ettei osavaltio sen paremmin kuin Leunan kuntakaan ollut valmis ottamaan rakenteiden toiminnan jatkamista vastuulleen.

Näin kävi ilmi, että infrastruktuuri olisi joko myytävä yksityiselle sijoittajalle tai sitten THA:n olisi jatkettava sen toimintaa itse. Tässä yhteydessä THA:n oli otettava huomioon aiemmin järjestetyssä tarjouskilpailussa ilmenneet seikat: sijoittajilla ei yleisesti ottaen ollut kiinnostusta ottaa kyseistä infrastruktuuria haltuunsa, ja alueen laajuuden ja sinne sijoittautuneiden erikoistuotantoalojen vuoksi mahdollisia infrastruktuurin hoitajayrityksiä oli varsin vähän. Lisäksi ei ollut selvää, mikä vaihtoehto olisi alueen kannalta mielekkäin; pitäisikö koko infrastruktuuri yrittää myydä yhdelle sijoittajalle vai pitäisikö sen yksiköt erottaa toisistaan ja myydä eri sijoittajille?

Näin ollen THA aloitti vuonna 1992 suorat yhteydenotot yrityksiin, joilla oli tarvittava tekninen taitotieto ja kemian alan erityisasiantuntemusta. Merkittäville kemian alan yrityksille ja varsinkin Leunaan jo sijoittautuneille yrityksille tarjottiin mahdollisuus tutustua alueeseen; LWS tarjosi asianomaisille yrityksille "due diligence" ([3])-sopimusten ([4]) puitteissa mahdollisuuden tutkia kaikkea sen liiketoimintaa. Lisäksi ne saivat käyttöönsä yksityiskohtaiset aluetta koskevat asiakirjat sekä edellä mainitut tutkimukset. Näin THA toivoi voivansa herättää yritysten kiinnostuksen aluetta kohtaan ja saada ne samalla etsimään toteuttamiskelpoisia ratkaisuja.

Vuoden 1992 lopusta vuoden 1994 loppuun THA neuvotteli koko infrastruktuurin myymisestä kolmen vakavasti kiinnostuneen ostajaehdokkaan kanssa: Thyssenin, VEW:n ja Steagin muodostaman yhteenliittymän, Mannesmann AG:n sekä ranskalaisen Compagnie Generale des Eaux -yhtiön (CGE) kanssa. Neuvottelut jäivät kuitenkin tuloksettomiksi, sillä sopivaa tarjousta ei saatu. Yksikään ehdokkaista ei ollut valmis ottamaan hoitoonsa koko infrastruktuuria, vaan taloudellisesti vähemmän kiinnostavat alat kuten tieinfrastruktuuri ja putkisillat olisivat jääneet THA:lle. Lisäksi ostajaehdokkaat eivät hyväksyneet minkäänlaisia suojatoimenpiteitä tosiasiallisen monopoliaseman

(*) Luottamuksellisten tietojen paljastamisen estämiseksi on päätöksen tätä toisintoa toimituksellisesti muutettu merkiten muutetut kohdat hakasulkeilla ja tähdellä.

([3]) Liiketoiminnassa vaadittava varovaisuus.

([4]) Asianomaisilla yrityksillä oli mahdollisuus tutustua kaikkiin yrityksen asiakirjoihin, jotta ne saattoivat tehdä tarjouksen; niiden oli kuitenkin sitouduttava olemaan käyttämättä tietoja väärin.

varalta (esimerkiksi energia- ja vesihuollossa) ja ne kieltäytyivät ottamasta vastuulleen alueen kehittämiseen liittyvää riskiä ja sitä vaaraa, että suurasiakkaat ottaisivat infrastruktuurin haltuunsa ja mahdollisesti suosisivat omia järjestelyjään. Suuntaus oli se, että yhden ostajaehdokkaan hankkiessa koko infrastruktuurin yksityistäminen olisi tullut paljon kalliimmaksi tai jopa vaarantunut kokonaan.

Infrastruktuurin kokonaisuutena yksityistämiseen tähtäävien pyrkimysten rinnalla THA ryhtyi vuoden 1994 alussa neuvottelemaan eri sijoittajien kanssa yksittäisten tehtaiden myynnistä. Myös nämä yritykset oli kuitenkin keskeytettävä tuloksettomina vuoden 1994 lopulla, koska monet ostajaehdokkaat vaativat liikevaihtotakuita, joiden antaminen oli mahdotonta, useiden osien myynti osoittautui mahdottomaksi, yksittäisten tarjousten yhteensovittaminen ei onnistunut eikä THA:lle sen paremmin kuin alueellekaan näyttänyt koituvan taloudellista hyötyä.

Kun käynnissä olleet neuvottelut näyttivät epäonnistuvan, THA kutsui vuoden 1994 alussa koolle teollisuusaluetta käsittelevän kokouksen (*Standortkonferenz*), jonka tarkoituksena oli edistää yksityistämistä ja löytää ideoita uusiin ratkaisumalleihin. Leunassa toimivia yrityksiä pyydettiin kehittämään ratkaisuja ja keskustelemaan niistä. Lisäksi kokoukseen osallistuivat Thyssen-Sonnenberg ja Westdeutsche Instandhaltungsgesellschaft WIG, jotka olivat kiinnostuneita saneeraus- ja kunnossapitotöistä. Kokouksen tuloksena syntyi suunnitelma integroituneesta infrastruktuuriyhtiöstä, jossa alueella toimivat yritykset olisivat osakkaina ja jonka tehtävänä olisi pelkän infrastruktuurin hoitamisen ja uudelleenjärjestämisen lisäksi alueen kehittäminen ja jäljellä olevien maa-alueiden ja yrityksen osien yksityistäminen. Vaikka suunnitelmasta oli sovittu yhdessä, yritykset osoittautuivat kuitenkin erittäin haluttomiksi hankkimaan yhtiön osakkeita. Lopulta ainoastaan Linde ja Caproleuna olivat valmiita aloittamaan neuvottelut infrastruktuuriyhtiön osakkuudesta. Näin voitiin lokakuussa 1994 tehdä aiesopimus ja marraskuussa 1994 esisopimus 51 prosentin osakeosuuden myynnistä vielä perustamattomasta infrastruktuuriyhtiöstä. Yhtiö perustettiin 15 päivänä helmikuuta 1995 *InfraLeuna Infrastruktur und Service GmbH* -nimisenä ja se aloitti liiketoimintansa 1 päivänä tammikuuta 1996. Linden ja Caproleunan kanssa allekirjoitettiin yksityistämissopimus 22 päivänä toukokuuta 1996 (takautuvasti voimassa 1 päivästä tammikuuta 1996 alkaen). Sekä Caproleuna että Linde hankkivat 25,5 prosenttia InfraLeunan osakkeista, ja 49 prosenttia osakkeista jäi THA:n seuraajalle BvS:lle. Yhteensä 1,53 miljoonan Saksan markan kauppahinta vastasi 51 prosenttia InfraLeunan 3 miljoonan Saksan markan peruspääomasta. Tavoitteena on houkutella muitakin Leunassa toimivia sijoittajia hankkimaan BvS:n hallussa olevia osakkeita ja saada lopulta mahdollisuuksien mukaan kaikki alueella toimivat yritykset InfraLeunan osakkaiksi.

3. **Suunnitelma**

THA toteutti yksityistämiset alueen ominaispiirteet huomioon ottaen, ja näin Leunasta tuli luonteeltaan erilaisten, oikeudellisesti itsenäisten kemian alan tuotantoyritysten kasaantuma. Sen kunnallistekniikka on huomattavasti tavanomaisia teollisuusalueita monimutkaisempaa, mikä johtuu yritysten osittaisesta keskinäisestä riippuvuudesta, infrastruktuurin verkostoituneisuudesta (erityisesti putkistot ja putkisillat) sekä kunnallistekniikkaan tarvittavista yhteyksistä (kadut, rautatiet, viemärit, energiahuoltojärjestelmät). Alueelle sijoittautuneet tuotantoyritykset ovat riippuvaisia erilaisten raaka-aineiden toimituksista ja sen myötä tehokkaasta infrastruktuurista, joka mahdollistaa toimitukset. Koska erilaisten palvelujen saanti (energia, kaasu jne.) ei ollut varmaa, ostajat vaativat yksityistämisen yhteydessä THA/BvS:ltä takuut näiden palvelujen toimittamisesta. Näin yksityistämisen edetessä syntyi erittäin monimutkainen sopimusten verkosto, jossa BvS velvoitettiin laajoihin toimituksiin useille eri sijoittajille. Olemassa olevat rakenteet olivat 40 vuoden suunnitelmatalouden jälkeen kuitenkin lohduttomassa tilassa ja tarvitsivat perustavanlaatuista uudistamista ja saneerausta. Saneeraukset oli toteutettava samanaikaisesti kun yksityistämistä ja alueen kehittämistä jatkettiin houkuttelemalla uusia yrityksiä sijoittautumaan sinne.

Leunaan jo sijoittautuneiden yritysten etujen mukaista taas oli, että infrastruktuurin käytöstä perittävät kustannukset olivat tarpeeksi edulliset. Lisäksi alueen yritysrakenteen piti olla sellainen, että se takasi niille ensinnäkin tiettyjen, tuotantoon tarvittavien välituotteiden ja raaka-aineiden toimitukset sekä niiden omien tuotteiden ostajien sijoittautumisen alueelle.

Näin syntynyt suunnitelma vastasi parhaiten Leunan edellä mainituista erityispiirteistä johtuvia tarpeita. Samalla se palveli sekä BvS:n että sijoittajien etuja: InfraLeuna johtaa rakenneuudistusta ja toteuttaa investoinnit, jotka ovat alueen infrastruktuurin kohentamisen ja uudenaikaistamisen kannalta välttämättömiä. Se kehittää aluetta edelleen ja pyrkii löytämään uusia sijoittajia, jotta jäljellä olevat teollisuustontit ja tuotantoyksiköt saadaan myytyä. Tätä varten InfraLeunalle siirrettiin alueella sijaitsevia sopivia rakennuksia ja tontteja (yhteensä noin 190 hehtaaria sijoittautumiseen varattua aluetta). Lisäksi se tarjoaa käyttöön toiminnallisen infrastruktuurin sekä tarvittavat palvelut ja mahdollistaa näin tavaroiden vaihdon ja kuljetuksen sekä takaa toimitukset yrityksille. Rakenneuudistusvaihe on tarkoitus saada päätökseen 31 päivään joulukuuta 2000 mennessä.

Sijoittajilla on velvollisuus suunnitella ja organisoida oma infrastruktuurinsa ikään kuin osuustoiminnallisena liittoutumana. Niiden panos tuo InfraLeunaan tarvittavan asiantuntemuksen ja taitotiedon. Ne kykenevät arvioimaan, mitkä tuotannonalat sopivat alueelle siten, että alueen yritysrakenne täydentyy mielekkäällä tavalla. Niiden sijainti alueen lähellä varmistaa sen, että palvelujen tarjonta suunnataan todellisiin tarpeisiin ja tarpeettomia rakenteita vältetään, ja näin saadaan alennettua kustannuksia. Koska sijoittajat ovat toisaalta kuluttajan asemassa ja toisaalta InfraLeunan osakkaina tavarantoimittajan asemassa, niiden edun mukaista on pitää hinnat alhaisina ja tarjota

samalla rakenteita ja palveluja siten, että kustannukset tulevat katettua. Lisäksi ne ovat varmasti erittäin kiinnostuneita saamaan Leunaan uusia yrityksiä, jotka edistävät alueen menestyksellistä ja tasapainoista kehitystä ja merkitsevät näin integraatiosta syntyviä lisävaikutuksia ja toisaalta sijoittajille tuotantoon tarvittavien materiaalien edullisia toimituksia.

BvS:n kannalta suunnitelma tarjosi mahdollisuuden siirtää yksityistämistoimeksianto sekä kaikki siihen liittyvät tehtävät InfraLeunalle ja antaa sen toteuttaa ne. Lisäksi InfraLeuna otti hoitaakseen LWS:n ja LWG:n yksityistämisen yhteydessä tekemät palvelu- ja toimitussopimukset ja vapautti ne näin toimitusvelvoitteista alueelle sijoittautuneita sijoittajia kohtaan.

Kehitetyn mallin perusta ja ehdoton edellytys sen menestykselle olivat näin ollen kunkin osapuolen edut: BvS:n oli hoidettava julkinen yksityistämistoimeksiantonsa ja yksityistämisprosessin yhteydessä tekemänsä sopimukset, kun taas Leunassa toimivat yritykset tarvitsivat toimivan infrastruktuurin hyväksyttävään hintaan sekä suunnitelman kannalta järkevää uusien sijoittajien sijoittautumista alueelle. Tässä yhteydessä BvS:n tavoitteena oli pitää kehittämiskustannukset mahdollisimman alhaisina ja saada samalla takuut siitä, että infrastruktuurin ylläpitäjä ei käyttäisi hyväkseen (monopoli-) asemaansa. Tämän takuun saattoivat antaa vain Leunaan sijoittautuneet yritykset, sillä InfraLeunan palvelujen kallistuminen ja monopolien syntyminen ja hyväksikäyttö ei olisi ollut niidenkään edun mukaista.

Vaikka Caproleuna ja Linde olivat Leunassa toimivista yrityksistä aluksi ainoat InfraLeunan osakkeiden hankinnasta kiinnostuneet yritykset, ne olivat myös tehtävään sopivat kumppanit. Vakiintuneina kemian alan yrityksinä niillä oli riittävä asiantuntemus uusien yritysten hankkimiseksi alueelle ja niiden kanssa neuvottelemiseksi. Lisäksi niillä oli laaja kemianteollisuuden rakenteen sekä sen teknis-taloudellisten kytkösten ja kehityksen tuntemus. Ne kykenivät arvioimaan ja suunnittelemaan integraation vaikutuksia ja niillä oli tarvittavat yhteydet, kokemusta ja pätevää henkilöstöä. Sitä paitsi niillä oli Leunan suurimpina teollisuusyrityksinä vahva halu saada InfraLeuna nopeasti menestymään: Caproleuna on lähes kaikkien palvelujen suuri tai ainakin keskisuuri ostaja ja se voi mahdollisten uusien paikalle sijoittautuvien yritysten myötä odottaa uusia integraatiovaikutuksia yhteistyöstä niiden kanssa. Linde voi olettaa teollisuuskaasujen myynnin kasvavan vain, jos alue kehittyy suotuisasti.

Näin ollen InfraLeuna ei ole suuntautunut tavoittelemaan voittoa, vaan sen toiminta perustuu rajoitettuun voittoon pyrkimiseen. Tämä merkitsee sitä, että sen on järjestettävä liiketoimintansa niin, että sen kustannukset saadaan katettua ja saavutetaan sellainen kassavirta, jolla pystytään kattamaan juoksevat uudelleeninvestointi- ja kunnossapitokulut. Voitoista osakkaille voidaan jakaa ainoastaan enintään 10 prosenttia peruspääomasta. Voiton loppuosan on jäätävä yritykseen.

InfraLeunan palveluksessa oli 906 työntekijää 1 päivänä tammikuuta 1996. Työntekijämäärää vähennetään kuitenkin jatkuvasti siten, että päästään 600:aan. Vuonna 1996 InfraLeunan liikevaihto oli 437 miljoonaa Saksan markkaa ja vuonna 1997 taas 409 miljoonaa Saksan markkaa. Tavanomaisen liiketoiminnan tulos vuonna 1996 jäi […] (*) Saksan markkaa tappiolliseksi ja vuonna 1997 tappio oli […] (*) Saksan markkaa. Käynnissä olevien korjaustöiden ja rakenneuudistusten vuoksi tappio vuonna 1996 oli […] (*) Saksan markkaa ja vuonna 1997 puolestaan […] (*) Saksan markkaa. Kassavirta oli […] (*) Saksan markkaa vuonna 1996 ja […] (*) Saksan markkaa vuonna 1997.

4. **InfraLeunan yksittäiset toiminnot**

4.1 ***Investoinnit/rakenneuudistus***

Aluksi olemassa olevat rakenteet on korjattava, uudenaikaistettava ja muunnettava vastaamaan alueen tosiasiallisia vaatimuksia sekä voimassaolevia, viranomaisten määräämiä turvallisuus- ja ympäristöstandardeja. Suuri osa olemassa olevista verkostoista ja rakenteista on täysin vanhentuneita, rappeutuneita ja ylimitoitettuja, ja näin ollen muun muassa liian korkeiden kustannusten vuoksi niiden käyttäminen olisi erittäin tappiollista. Sen vuoksi rautatieverkkoa on supistettava 156 kilometristä 55 kilometriin, juomavesiverkkoa 90 kilometristä 31 kilometriin ja katuverkkoa 120 kilometristä 20 kilometriin. Tätä varten BvS laati yhdessä Caproleunan, Linden ja asiantuntijoiden kanssa aluetta koskevan toimenpideohjelman, joka kattaa ajanjakson 1 päivästä tammikuuta 1995 aina 31 päivään joulukuuta 2000 ja joka liitettiin yksityistämissopimukseen niin sanottuna liiketoimintasuunnitelmana. Liiketoimintasunnitelmassa esitettiin tarkat tiedot kaikista toimenpiteistä ja investoinneista, jotka olivat tarpeen alueen saneeraamiseksi, rakenteen uudistamiseksi, ympäristövahinkojen korjaamiseksi ja niin edelleen, mukaan lukien kustannukset. Lisäksi InfraLeuna tarjoaa käyttöön alan tietämyksensä, jotta suunnitelmaa voidaan muokata asiantuntevasti rakenneuudistuksen edetessä ilmenevien tarpeiden mukaan. Nämä toimenpiteet ovat edellytys sille, että InfraLeuna voi pitkällä tähtäimellä harjoittaa toimintaa alueella taloudellisesti.

4.2 ***Raivaus- ja purkutyöt***

Raivaus- ja purkutöihin kuuluvat kaikki toimenpiteet tehdaslaitosten ja teknisten rakenteiden sekä rakennusten purkamiseksi, purkujätteen, poistetun maamassan, rakennusaineiden, laitteiden ja varastoitujen aineiden poiskuljettamiseksi ja käsittelemiseksi, onkaloiden täyttämiseksi ja maan tasoittamiseksi. Raivaus- ja purkutyösuunnitelma on osa liiketoimintasuunnitelmaa, ja yksittäistapauksissa sen mukaan voidaan suorittaa myös maanalaista raivausta, jos se on tontin suunnitellun käytön kannalta välttämätöntä. Useimmilla maa-alueilla on rakennuksia ja tehdaslaitoksia, joita on käytettykemianteollisuuden tuo-

tannossa vuosikymmenten ajan, mutta joita ei voida enää käyttää niiden rappeutuneisuuden ja saastuneisuuden vuoksi. Vanhojen rakenteiden purkamisen ja poistamisen kustannukset ovat huomattavat, niiden tarkka arviointi etukäteen on usein mahdotonta ja ne ovat yleensä moninkertaiset tontin arvoon verrattuna. InfraLeuna ei pystyisi herättämään sijoittajien kiinnostusta yrityksille tarkoitettuja maa-alueita kohtaan ja myymään niitä ellei tontteja ensin raivata. Suurin osa rakenneuudistus- ja purkutoimenpiteistä toteutetaan julkisia hankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta annettujen neuvoston direktiivien 92/50/ETY ([5]), 93/36/ETY ([6]) ja 93/37/ETY ([7]) mukaisesti. Lisäksi InfraLeuna hankkii muista tilauksista ja toimeksiannoista kustakin vähintään kolme tarjousta.

4.3 *Yritysten hankinta ja uudet alueelle sijoittautujat*

Vastuu alueen yksityistämisen jatkamisesta siirtyy BvS:ltä InfraLeunalle. Sen vuoksi InfraLeuna mainostaa aluetta laajasti alan aikakauslehdissä ja jakaa alueesta laatimaansa tiedotusmateriaalia ja esitteitä mahdollisille ostajaehdokkaille. Se neuvottelee sijoittajien kanssa ja pyrkii luomansa alueelle sijoittautumista koskevan suunnitelman mukaisesti houkuttelemaan näitä ostamaan maa-aloja ja sijoittamaan alueelle.

Tontit myydään kunnallistekniikalla varustetun teollisuusalueen markkinahintaan. Saksa on esittänyt asiasta kolme riippumattomien asiantuntijoiden lausuntoa. Lausunnon antajat ovat tulleet siihen tulokseen, että korkein saatavissa oleva hinta on 25 Saksan markkaa neliömetriltä, sillä niiden mukaan Saksan uusissa osavaltioissa on ylitarjontaa teollisuustonteista.

4.4 *Infrastruktuuripalvelujen tarjoaminen*

BvS:ltä InfraLeunal1e siirtyy myös vastuu vaadittavan infrastruktuurin ja palvelujen tarjoamisesta alueella. Niihin kuuluvat muun muassa kadut, sähkön- ja höyryntoimitukset, juomaveden, raakaveden ja jäähdytysveden toimittaminen, jätevesien käsittely, laboratoriopalvelut, kaapelointi sähkönjakelua varten, tehdaspalokunta, posti- ja viestintäpalvelut, putkisiltojen tarjoaminen kaasuputkia varten, nesteiden siirtäminen eri tuotantoyksiköiden välillä ja kaatopaikka. Lisäksi InfraLeuna saa tuloja omistamiensa rakennusten osien vuokrauksesta.

Palvelujen käyttäjät maksavat InfraLeunalle saamastaan palvelusta. Putkijohdot ja putket asennetaan yritysten kustannuksella ja yritykset omistavat ne, kun taas putkisiltojen käytöstä ne maksavat vuokraa. Yksityistämissopimuksen mukaan InfraLeunan on hintoja laskiessaan noudatettava tiettyjä periaatteita. InfraLeunan osakkaiden suosiminen tai muiden yritysten syrjiminen on kielletty. Niin kutsutuilla ydinalueilla (katuverkosto, rautatieverkosto, putkisillat, vedenjakelu ja jätevedenkäsittely, energiantuotanto- ja -jakelu), jotka ovat sille monopolin kaltaisia liiketoiminta-aloja, sen on noudatettava tariffijärjestelmää, joka perustuu seuraaviin periaatteisiin:

— rajoitetun voiton periaate

— kustannusten kohdentaminen tunnustettujen kaupallisten periaatteiden mukaisesti kaikille tilaajille ketään syrjimättä

— hintadifferointi määrien ja toimitettujen palvelujen perusteella

— alalla tavanomaisten liukuvien hintojen soveltaminen

— tarvittavien uudelleeninvestointierien ja rahoituskustannusten huomioonottaminen ([8])

— toimitusten ja palvelujen tarjoaminen samalla tavoin kuin ulkopuolisille (toisistaan riippumattomien osapuolten välisen liiketoimen periaate).

Muutoin InfraLeuna tarjoaa palveluja hinnoilla, jotka neuvotellaan kulloisenkin ostajan kanssa. Tässäkään yhteydessä se ei saa syrjiä eikä suosia yksittäisiä ostajia.

5. **InfraLeunan rahoitus**

Suunnitelma ja liiketoimintasuunnitelma esitettiin BvS:n neuvoa-antavan komitean ([9]) tarkasteltavaksi ja se hyväksyi InfraLeunalle myönnettäväksi yhteensä 1,13 miljardia Saksan markkaa rahoitusta. Tästä summasta BvS myöntää yhteensä 730 miljoonaa Saksan markkaa ja Sachsen-Anhaltin osavaltio myöntää investointeihin 300 miljoonaa Saksan markkaa (liittovaltion ja osavaltioiden yhteisen 24. puiteohjelman mukaisesti ([10])). Saksan Buna GmbH:lle, Sächsische Olefinwerke GmbH:lle, Leuna-Werke GmbH:lle, Leuna-Polyolefine GmbH:lle ja BSL Polyolefinverbund GmbH:lle myönnettäväksi ehdottamasta tuesta tehdyllä komission päätöksellä 96/545/EY ([11]) komissio hyväksyi 100 miljoonan Saksan markan investointikustannukset vuonna 1995.

([5]) EYVL L 209, 24.7.1992, s. 1.
([6]) EYVL L 199, 9.8.1993, s. 1.
([7]) EYVL L 199, 9.8.1993, s. 54.

([8]) Yleisten kaupallisten periaatteiden mukaisesti laskelmaan sisältyvät myös pääomakustannukset.
([9]) Neuvoa-antava komitea on BvS:ään kuuluva riippumaton elin. Sen tehtävänä on arvioida suunnitelmia ja valvoa, että julkiset varat käytetään suunniteltuun tarkoitukseen. Sen nimittää valtiovarainministeriö ja sen jäseninä on riippumattomia tilintarkastajia. Kyseessä olevaan aikaan jäsenet olivat Roland Bergerin ja C&L:n asiantuntijoita.
([10]) N 531/95 SG(96) D/4868, 22.5.1996, hyväksytty tukiohjelma.
([11]) EYVL L 239, 19.9.1996, s. 1.

Yleiskatsaus InfraLeunan rahoituksesta

Toimenpide	Summa (miljoonaa DEM)
Investoinnit/Rakenneuudistus ([1])	800
Raivaus- ja purkutyöt ([1])	250
Kassavirran korvaaminen ([1])	50
Käyttöpääoma	30
Yhteissumma	1 130

([1]) Yksityistämissopimuksen mukaan varoja voidaan käyttää joustavasti näiden kustannuserien välillä siten, että seuraavat rahoituksen siirrot ovat mahdollisia: 50 miljoonaa Saksan markkaa raivaus- ja purkutöiden sekä tappioiden välillä, 100 miljoonaa Saksan markkaa raivaus- ja purkutöiden sekä investointien välillä ja 50 miljoonaa Saksan markkaa investointien ja tappioiden välillä. Tämän järjestelyn myötä tappioiden korvaamiseen varattuja varoja voidaan korottaa 100 miljoonalla Saksan markalla yhteensä 150 miljoonaan Saksan markkaan.

Alunperin BvS, Caproleuna ja Linde olivat liiketoimintasuunnitelmassa varanneet rakenneuudistus- ja investointikustannuksiin 960 miljoonaa Saksan markkaa. Neuvoa-antava komitea tuli kuitenkin toimenpiteiden luetteloa perusteellisesti tarkasteltuaan siihen tulokseen, että kustannukset oli arvioitu liian suuriksi ja leikkasi niitä 160 miljoonalla 800 miljoonaan Saksan markkaan. Liiketoimintasuunnitelman mukaan investointeja oli vuoden 1998 alkuun mennessä tarkoitus toteuttaa yhteensä 550 miljoonan Saksan markan arvosta. Tähän ajankohtaan mennessä investointeja saatiin viivästysten vuoksi toteutettua kuitenkin vain 275 miljoonalla Saksan markalla. Toimenpiteet ovat siis viivästyneet, mutta puuttuvat toimenpiteet on kuitenkin edelleen tarkoitus toteuttaa.

BvS sitoutui myöntämään raivaus- ja purkutöihin yhteensä 250 miljoonaa Saksan markkaa. Lisäksi se antoi vuodelle 1996 InfraLeunan käyttöön 135 miljoonaa Saksan markkaa lisää työllisyyden edistämistä koskevan lain (*Arbeitsförderungsgesetz*, jäljempänä "AFG") 249h §:n nojalla ([12]). BvS oli sitoutunut siihen, että jos näitä materiaalikustannuksiin vuodelle 1996 varattuja varoja ei käytetä kokonaan, se maksaa erotuksen InfraLeunalle, kunhan varat käytetään samoihin toimenpiteisiin ([13]). Komissio lähti siitä oletuksesta, että AFG:n nojalla myönnettyjä varoja käytettäisiin vuonna 1996 yhteensä 100 miljoonaa Saksan markkaa ja otti sen vuoksi menettelyä aloittaessaan huomioon 35 miljoonaa Saksan markkaa enemmän. Tosiasiassa vuonna 1996 käytettiin vain 35,4 miljoonaa Saksan markkaa, joten BvS:n maksettavaksi jäi 99,6 miljoonan Saksan markan erotus. BvS onnistui neuvotteluilla sopimaan maksuvelvoitteensa alentamisesta 38 miljoonaan Saksan markkaan; näin BvS rahoittaa raivaus- ja purkutoimenpiteitä enintään 288 miljoonalla Saksan markalla. Saksan välittämien tietojen mukaan raivaus- ja purkutöistä aiheutuvat kustannukset näyttävät todellakin jäävän noin 100 miljoonaa Saksan markkaa alun perin arvioitua pienemmiksi. Tässä yhteydessä InfraLeuna hyötyy huomattavasta hintojen laskusta.

Yksityistämissopimuksen 12 §:n mukaan BvS sitoutuu korvaamaan syntyneet tappiot ja negatiivisen kassavirran rakenneuudistusvaiheen aikana. Tällä perusteella arvioitu kassavirta vuosille 1996–2000 on tällä hetkellä + 36,8 miljoonaa Saksan markkaa.

BvS antaa InfraLeunan käyttöön 30 miljoonaa Saksan markkaa käyttöpääomaa.

Lisäksi BvS on sitoutunut siihen, että Sachsen-Anhaltin osavaltion tuen osoittautuessa suunniteltua 300 miljoonaa Saksan markkaa pienemmäksi se ottaa erotusta vastaavan rahoitusosuuden vastuulleen tarkasti määritellyin edellytyksin.

Yksityistämissopimuksessa määrätään myös, että InfraLeuna on vapautettu julkisoikeudellisesta vastuusta ja yksityisoikeudellisesta vastuuvelvollisuudesta sellaisten vahinkojen osalta, jotka ovat aiheutuneet tehdaslaitosten toiminnasta tai maa-alueiden käytöstä ennen 1 päivää heinäkuuta 1990 (aiemmalta omistajalta periytyneet velvoitteet). Sitä paitsi se on 90-prosenttisesti vapautettu riskien torjumistoimenpiteistä aiheutuvista kustannuksista ennen 1 päivää heinäkuuta 1990 aiheutuneiden vahinkojen osalta; InfraLeunan osuus näistä kustannuksista voi olla enintään 5 miljoonaa Saksan markkaa. Saksa arvioi näiden toimien kokonaiskustannusten määräksi noin 150 miljoonaa Saksan markkaa.

Varojen alkuperä ([1])

(miljoonaa DEM)

BvS	Investoinnit/rakenneuudistus	400
Sachsen-Anhaltin osavaltio	Investoinnit/rakenneuudistus	300
BvS	Raivaus- ja purkutyöt	288
BvS	Tappioiden korvaaminen/negatiivinen kassavirta	50
BvS	Käyttöpääoma	30
Yhteensä		1 068

([1]) Taulukkoon eivät sisälly ne 100 miljoonaa Saksan markkaa, jotka BvS myönsi jo aikaisemmin investointeihin ja rakenneuudistukseen, AFG:n 249h §:n nojalla myönnetyt varat eikä BvS:n myöntämä vapautus aikaisemmalta omistajalta periytyneistä velvoitteista.

6. **Varojen maksaminen ja käytön valvonta**

Yksityistämissopimukseen sisältyy määräykset siitä, miten BvS antaa rahoitusvarat käyttöön: BvS maksaa 657 miljoonan Saksan markan yhteissumman Berliinin Landeszentralbank-pankin (jäljempänä "LZB") tilille. Tämä summa onkirjattava InfraLeu-

([12]) NN 117/92; AFG:n 249h §:n mukaisten toimenpiteiden tarkoituksena on korjata ympäristöhaittoja ja ehkäistä ennalta ympäristöhaittojen aiheuttamia riskejä uusien osavaltioiden entisillä teollisuusalueilla. Kyseisen säännöksen mukaan tähän tarkoitukseen myönnetään tukea palkka- ja materiaalikuluihin. Samalla toimenpiteellä pyritään luomaan työpaikkoja erityisesti työttömille nuorille, ikääntyneille ja vammaisille. Komissio totesi, että ensimmäiseen Treuhandia koskeneeseen päätökseen sisältyneen määräpäiväsäännöksen mukaisesti julkisten varojen myöntäminen ennen 1 päivää heinäkuuta 1990 aiheutettujen ympäristövahinkojen korjaamiseen ei ole valtiontukea, eikä nuorison tukemiseen liittyviä ja sosiaalipalvelujen puitteissa toteutettuja toimia ole katsottava palveluiksi, joiden tarjonnan alalla on kilpailua. Komissio katsoi, ettei kyseisten toimenpiteiden kohdalla ole kysymys valtiontuista.

([13]) Investointeihin tai tappioihin siirtoja koskevat joustonvarat nousisivat vastaavasti, ja lisäksi niitä voitaisiin korottaa AFG:n 249h §:n mukaisesti myönnettyjen varojen avulla vuonna 1996 toteutettujen toimenpiteiden arvon verran.

nan pääomavaraukseen. InfraLeunalla ei ole tilin yksinomaista käyttöoikeutta. Lisäksi InfraLeuna saa BvS:ltä 73 miljoonan Saksan markan saatavan, joka erääntyy maksettavaksi vasta sitten, kun LZB-pankin tilille maksettu määrä on käytetty. Sekä pankkitilillä olevalle määrälle että InfraLeunan saatavalle BvS:ltä maksetaan 3,5 prosentin vuosikorkoa inflaation korvaamiseksi, ja myös korot ovat InfraLeunan käytettävissä.

Liiketoimintasuunnitelmaan sisältyvän maksuvalmiussuunnitelman mukaisesti InfraLeuna pyytää BvS:ää siirtämään varat liiketoiminnassa käytettävälle tililleen. InfraLeuna voi poiketa liiketoimintasuunnitelmasta ainoastaan BvS:n suostumuksella, ja asiasta syntyneet erimielisyydet ratkaistaan sovittelu- ja välimiesmenettelyllä, josta määrätään yksityistämissopimuksen 27 §:ssä. InfraLeunan varat on pidettävä erillään ostajan konsernin rahaliikenteestä. Lisäksi BvS voi kieltäytyä maksujen suorittamisesta, jos se epäilee varojen käytön moitteettomuutta.

InfraLeunan on annettava BvS:lle selvitys käyttöönsä annettujen varojen käytöstä neljännesvuosittain. Tappioiden korvaamiseen tarkoitettujen varojen käytöstä on annettava selvitys puolivuosittain. Selvitysten yhteydessä on esitettävä asiakirjoja, joiden todenperäisyys voidaan tarkistaa, BvS:n on päästävä milloin tahansa InfraLeunan tiloihin tutkimaan sen asiakirjoja, ja BvS voi antaa asiakirjoja riippumattoman asiantuntijan tutkittaviksi. Myös varojen käyttöä koskevat erimielisyydet ratkaistaan 27 §:n mukaisella sovittelu- ja välimiesmenettelyllä. Välimies on tässä yhteydessä joko Düsseldorfissa toimivan *Institut der Wirtschaftsprüfer* -instituutin johtokunnan puheenjohtajan nimittämä tilintarkastaja tai Saksan tilintarkastustuomioistuin *Bundesrechnungshof*.

7. **Lopputilitys, takaisinmaksu ja kannusteet**

Rakenneuudistuksen päätyttyä InfraLeuna esittää lopputilityksen, jonka BvS voi tarkastaa kaikin käytettävissä olevin keinoin. LZB-pankin tilille jääneet varat sekä varat, jotka InfraLeuna on nostanut tililtä, mutta joita se ei ole käyttänyt rakenneuudistusvaiheen loppuun mennessä, on maksettava takaisin BvS:lle.

BvS:llä on velvollisuus maksaa kullekin ostajalle 25 prosenttia palautetuista varoista kannustimena säästämiseen. Maksettava summa voi kuitenkin olla enintään 20 miljoonaa Saksan markkaa, joten jos varoja säästyy enemmän kuin 80 miljoonaa Saksan markkaa, kannustuslisiä ei koroteta tämän määrän yli.

8. **Tappiontasausten poistaminen rakenneuudistuksen päättymisen jälkeen**

InfraLeunalla ei rakenneuudistuksen jälkeen saa olla mahdollisuutta saada BvS:n korvaamien tappioiden lisäksi muita helpotuksia yhtiöveroon tai yhteisöveroon liittyvien tappiontasausten avulla. Sen vuoksi tappiontasaukset todetaan rakenneuudistusvaiheen jälkeen paikan päällä järjestetyssä verotarkastuksessa. InfraLeuna maksaa sitten kaikki BvS:ltä saamansa tappioiden korvaamiseen tarkoitetut varat LZB-pankin tilillä olevista varoista takaisin BvS:lle; BvS maksaa InfraLeunalle samansuuruisen avustuksen, joka on luettavissa tuloksi ja verotettavissa.

9. **Asian kannalta merkitykselliset markkinat**

Komissio on tutkinut, voiko toimenpiteillä olla vaikutuksia yhteisön sisäiseen kauppaan. Lähtökohtana oli se, että Leunassa valmistettujen tuotteiden kauppa on periaatteessa yhteisön sisäistä, joten toimenpiteiden kilpailua vääristävää vaikutusta oli pidettävä mahdollisena. Erityisen merkittävä seikka oli se, että DOMO valmistaa Leunassa synteettisiä kuituja ja että kyseessä on herkkä ala, johon sovelletaan synteettikuituteollisuudelle myönnettävää tukea koskevaa säännöstöä ([14]). Sen vuoksi myönnettäessä tukea tuottajille niiltä olisi mahdollisesti pitänyt vaatia kapasiteetin pienentämistä. Sitä vastoin yhteisön laajuisen kaupan olemassaolo InfraLeunan tarjoamien palveluiden osalta oli pikemminkin kyseenalaista.

III **KOLMANSIEN ESITTÄMÄT HUOMAUTUKSET MENETTELYN ALOITTAMISESTA**

Komissio sai menettelyn aloittamisen jälkeen huomautuksia yhdeltä jäsenvaltiolta, kolmelta teollisuusjärjestöltä ja neljältä yritykseltä.

Kyseinen jäsenvaltio katsoi, että seudulle sijoittautunut kemianteollisuus oli jo aiemmin saanut tukea huomattavassa määrin ja että myös InfraLeunan tapauksessa olisi sovellettava tiukkoja arviointiperusteita, jotta Sächsische Olefinwerke- ja Buna- yhtiöiden toiminnan välillinen suosinta ei olisi mahdollista. Lisäksi jäsenvaltio oli sitä mieltä, että myönnettävät varat johtaisivat 1,78 miljoonan Saksan markan tukeen työpaikkaa kohden ja suuryritysten kohdalla sallittu tuen 35 prosentin intensiteetti ylitettäisiin merkittävästi. Sen mielestä oli epäselvää, kuinka paljon varoja käytettäisiin uusien sijoittajien hankkimiseen ja voisivatko Leunaan investoijat saada lisätukia. Jäsenvaltio myönsi, että yhteisön sisäisen kaupan mahdollisuudet olivat teollisuuskaasujen kohdalla rajalliset. Kuitenkin sen mukaan muilla teollisuuskaasujen valmistajilla olisi oltava seudulla samat kilpailumahdollisuudet ja niiden olisi saatava perustaa ilmanhajotuslaitoksia Sachsen-Anhaltiin samalla tuki-intensiteetillä kuin Linde. Lisäksi jäsenvaltio tuki komission esittämiä asiaan liittyviä epäilyjä ja viittasi siihen, että synteettikuituteollisuudelle myönnettävää tukea koskeva yhteisön säännöstö koskee polyamidikuituja ja sen vuoksi rahoitustuen seurauksena kapasiteettia olisi mahdollisesti vähennettävä.

Muissakin huomautuksissa tuettiin epäilyjä, jotka komissio oli menettelyä aloittaessaan tuonut esille. Teollisuusjärjestöt korostivat toimenpiteen kilpailua vääristävää vaikutusta kaprolaktaamin ja polyamidikuitujen kauppaan jäsenvaltioiden välillä. Ne viittasivat tämän alan herkkyyteen, jolla kapasiteetin käyttöaste oli vuonna 1996 vain 71 prosenttia. Lisäksi ne painottivat kap-

([14]) EYVL C 346, 30.12.1992, s. 2.

rolaktaamin tuotantoon myönnettyjen tukien välillistä vaikutusta polyamidikuitujen tuotantoon, jos jokin tuottaja tuottaisi molempia. Koska olisi hyvin epätodennäköistä, että InfraLeunan toiminta tuottaisi voittoa, BvS:n toimenpiteitä voitiin niiden mielestä pitää ainoastaan välineenä, jonka avulla Leunassa toimivat tuottajat, varsinkin Linde AG ja Caproleuna, saisivat mahdollisuuden alentaa tuotantokustannuksiaan ja parantaa näin kilpailukykyään. Järjestöjen tietojen mukaan tällaisten palvelujen aiheuttamat kustannukset muodostivat monessa tapauksessa jopa 30 prosenttia lopputuotteen kokonaiskustannuksista. Järjestöt pelkäsivät InfraLeunan tarjoavan palvelujaan valmistuskustannuksia alhaisemmalla hinnalla, niin että kuluttajat hyötyisivät palveluista joutumatta vastaamaan niistä itse tai maksamaan tarjoajalle asianmukaista maksua. Erityistä huolta näissä järjestöissä herätti tappioiden mahdollinen korvaaminen jopa 150 miljoonalla Saksan markalla, sillä se johtaisi niiden mukaan silmiinpistävään kilpailun vääristymiseen. Lisäksi teollisuusjärjestöjen mielestä toimenpiteet olivat täysin vastoin Euroopan kemianteollisuuden pyrkimyksiä säilyttää kansainvälinen kilpailukykynsä ja parantaa sitä.

Kilpailijat painottivat sitä, että Caproleuna GmbH oli […] (*) DOMO-konsernin kokonaan omistama tytäryhtiö. Beaulieu-konserni tuottaa niiden mukaan noin 54 prosenttia Euroopan polyamidimattolangasta. Edelleen ne väittivät, että InfraLeunalle myönnettävä tuki parantaisi Caproleunan kilpailukykyä epäoikeudenmukaisesti ja pysyvästi, vaikuttaisi kielteisesti muiden tuottajien kilpailukykyyn ja auttaisi DOMO/Beaulieuta vahvistamaan määräävää markkina-asemaansa. Ne pelkäsivät myös, että kyseiset toimenpiteet vaikuttaisivat erittäin todennäköisesti kaprolaktaamin ja sen välituotteiden hintoihin.

Lisäksi kolmansista, joiden etua asia koskee, kaksi ilmaisi pelkäävänsä, että Caproleuna ja Linde siirtäisivät omia mainontakulujaan InfraLeunan maksettaviksi. Ne viittasivat *European Chemical News*-lehdessä julkaistuihin teollisuusalueen mainoksiin. Niissä InfraLeuna käytti Caproleunan ja Linden nimiä aluetta mainostaessaan.

Vastauksessaan näihin huomautuksiin Saksa painotti sitä, ettei kilpailun vääristyminen ollut mahdollista, koska maksut InfraLeunalle oli tarkoitettu yleishyödyllisten palvelujen tarjoamisesta aiheutuvien kulujen kattamiseen sekä riskien torjuntaan.

Rahoituksen myöntäminen kyseisille toimenpiteille oli Saksan mukaan ehdoton edellytys alueen toiminnan jatkumiselle, tehdaslaitosten ja maa-alueiden yksityistämiselle ja näin ollen myös BvS:lle annetun julkisen yksityistämistehtävän loppuunsaattamiselle. Aiemmilta omistajilta periytyneistä velvoitteista vapautuminen sekä raivaus- ja purkutyöt ja infrastruktuurin käyttöön tarjoaminen eivät sen mukaan vaikuta kilpailuun, sillä valtion toimenpiteillä alue ja tehdaslaitokset vasta saataisiin sellaiseen kuntoon, että ne voidaan yksityistää.

Saksa jatkoi perusteluinaan, että koska toimenpiteisiin ei liittynyt suosimista eikä vaikutuksia kilpailuun, kyseessä ei ollut EY:n perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu valtiontuki. Sen mukaan kaikki InfraLeunan infrastruktuuri- ja huoltoyksiköt olisivat useiden eri yritysten yhteisessä ja rinnakkaisessa käytössä maksua vastaan eivätkä ne toimineet pelkästään jotakin yksittäistä tuotantotoimintaa varten. Saksa totesi, että tällaisiin tarkoituksiin kyseisten yritysten oli hankittava laitteistot omalla vastuullaan ja kustannuksellaan. Sen mielestä tehokkaan infrastruktuurin tarjoamisesta Leunassa aiheutuvista kustannuksista huolehtiminen ei voinut vaikuttaa kilpailuun, koska muilla markkinatalousjärjestelmissä toimivilla teollisuusalueilla toimivat kilpailijat eivät joudu maksamaan tällaisia kustannuksia. Näin kyseisiltä yrityksiltä ei sen vuoksi poistettu mitään sellaisia kustannuksia, joita yritykset yleensä joutuvat maksamaan. Päinvastoin, Saksan mukaan ilman valtiontukea mikään sijoittaja ei olisi ottanut vastuulleen kustannuksia, jotka aiheutuvat Leunan infrastruktuurin kunnostamisesta ja vuosikymmenien aikana kasaantuneiden korjaustöiden toteuttamisesta. Sen mielestä ei ollut mahdollisuutta saada mitään yksityistä tahoa ottamaan haltuunsa masentavassa kunnossa olevia aikaisempia tehdaslaitoksia ja raivaamaan, saneeraamaan ja uusimaan niitä. Länsi-Euroopassa ei näin ollen ollut tätä tapausta vastaavaa ennakkotapausta, ja toimenpiteiden välttämättömyys liittyi suoraan suunnitelmatalouden olosuhteisiin ja huonoon talouden hoitoon. Suosimisestakaan ei Saksan mielestä voinut olla kyse, koska rahoitus rajoitettaisiin ehdottomaan vähimmäismäärään ja kaikkien toteutettujen toimenpiteiden välttämättömyys ja suhteellisuus tutkittaisiin, ja lisäksi niistä järjestettäisiin tarvittaessa avoin tarjouskilpailu. Kuluttajien InfraLeunan palveluista maksamat hinnat olisivat markkinahintojen tasolla ja ne kattaisivat kustannukset.

Saksan mukaan myöskään syntyvien työpaikkojen perusteella suoritettava arviointi ei olisi mahdollinen, koska rahoitusosuudet liittyisivät julkisten tehtävien hoitamiseen eikä niillä olisi yhteyttä työpaikkojen säilyttämiseen.

Lisäksi Saksa huomautti, että InfraLeunan osakkeenomistajat voisivat saada voittoa ainoastaan enintään 10 prosenttia sijoittamastaan peruspääomasta. Näiden rajoitettujen taloudellisten mahdollisuuksien vuoksi niiden ei voitu odottaa sijoittavan InfraLeunaan huomattavia määriä omia varoja. Suunnitelman toiminta perustui Saksan mukaan toisilleen vastakkaisten, luonteeltaan ainoastaan välillisesti aineellisten etujen tasapainoon, niin että InfraLeunan palvelujen käytöstä perittävän hinnan maksamista olisi pidettävä suhteellisena vastasuorituksena eikä sen lisäksi voitaisi odottaa mitään muuta panosta.

Sachsen-Anhaltiin sijoittautumaan halukkaat investoijat löytävät Saksan mukaan muitakin teollisuusalueita vastaavanlaisilla ehdoilla, ja mikään ei estäisi niitä käyttämästä tällaisia ehtoja hyväkseen, sillä teollisuustonteista on tosiasiassa ylitarjontaa.

Saksa vakuutti, että toisin kuin oli epäilty, tappioiden korvaaminen nimenomaan ei ollut toimintatukea, jonka avulla kannattamattomien laitosten toimintaa pidettäisiin yllä. Sen mukaan olisi otettava huomioon, että InfraLeunalla oli poikkeuksellinen tehtävä hoidettavaan; pitää tehdaslaitokset toiminnassa rakenneuudistuksen aikana, jotta alueella on käytettävissä tarvittavat palvelut. Tämä tarkoittaisi tavanomaisiin toimintoihin verrattuna valtavien lisäkustannusten syntymistä. Niitä aiheutuu Saksan mukaan ensinnäkin laitosten vanhentuneisuudesta ja ylimitoitetusta koosta, minkä vuoksi niiden käyttö on epätaloudellista, ja toiseksi niiden kunnossapitoon tarvittavista erityistoimenpiteistä kuten kiertotiet, väliaikaiset putkijohdotukset jne. Lisäksi tappioiden korvaamisella autettaisiin InfraLeunaa ainoastaan ylittämään vaikea ajanjakso, mikä olisi vält-

tämätöntä, jotta se voisi pitkällä aikavälillä toimia tehokkaasti ja taloudellisesti ilman lisätuen tarvetta. Varojen joustavasta käytöstä eri kustannuseriin oli päätetty siksi, että yksityistämissopimuksen tekohetkellä oli ollut mahdoton arvioida yksittäisten riskien laajuutta. Saksan mukaan huonoimman mahdollisen tuloksen toteutumisen varalta sovittiin varmuuden vuoksi siitä, että tappioiden korvaamiseen tarkoitettuja varoja oli mahdollista korottaa 150 miljoonalla Saksan markalla.

Saksa kiisti epäilyt siitä, että varoja olisi käytetty väärin ottamalla Caproleuna ja Linde mukaan aluetta koskevaan mainontaan. Sen mukaan InfraLeunan mainosstrategiaan päinvastoin kuului alueella jo menestyksellä toimivien yritysten nimien mainitseminen ilmoituksissa. Näin pyrittiin saamaan aikaan myönteinen vaikutus ja vahvistamaan Leunan ulkoista kuvaa kemianteollisuuden alueena. Tällaisia sopimuksia oli Saksan mukaan Caproleunan ja Linden lisäksi tehty jo myös Chemtec Leunan ja Leuna Harze GmbH:n kanssa ja tehtäisiin todennäköisesti Leuna Polymerin, Atochemin ja Spezialchemie Leuna GmbH:n kanssa. Sopimuksissa sovittiin InfraLeunan ja asianomaisten yritysten maksavan kulloinkin kulut puoliksi.

IV **ARVIOINTI**

Selvitettävänä oli, kuuluivatko toimenpiteet EY:n perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan. Perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdan mukaan yhteismarkkinoille ei sovellu jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

EY:n perustamissopimuksen 92 artiklan 2 kohdassa ja 3 kohdassa määrätään tietyistä poikkeuksista tähän periaatteelliseen kieltoon.

Sachsen-Anhaltin osavaltion ja BvS:n InfraLeunalle myöntämä tuki myönnetään valtion varoista. Sachsen-Anhaltin osavaltio kuuluu Saksan liittovaltiorakenteeseen ja on osavaltiona osa valtiovaltaa. Samoin BvS on julkinen viranomainen. Sen toiminta rahoitetaan julkisista varoista ja se toimii valtion laitoksena, jonka tehtävänä on yksityistää hallussaan pitämänsä yritykset julkisesta toimeksiannosta yleisen edun mukaisesti.

EY:n perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdan tarkoituksena on estää vaikutukset jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Kuten Euroopan yhteisöjen tuomioistuin on useaan otteeseen todennut ([15]), huomioon on otettava ainoastaan kulloisenkin toimenpiteen vaikutus, ei sen perustetta, muotoa tai tavoitetta. Näin ollen EY:n perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan kuuluvat vain toimenpiteet, jotka todella vaikuttavat jäsenvaltioiden väliseen kauppaan ja vääristävät kilpailua.

([15]) Asia 173/73, Italia v. komissio, tuomio 2.7.1974 (Kok. 1974, s. 709) ja asia 310/85, Deufil v. komissio, tuomio 24.2.1987 (kok. 1987, s. 901).

Tällä perusteella jäljempänä on tutkittu toimenpiteiden vaikutukset yksitellen, jotta voidaan päättää, onko kyseessä EY:n perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu valtiontuki.

1. **Raivaus- ja purkukustannukset**

Raivaus- ja purkutöitä varten BvS myöntää enimmillään 288 miljoonaa Saksan markkaa. AFG-lain perusteella jo vuonna 1996 myönnetyt 35,4 miljoonaa Saksan markkaa mukaan luettuna InfraLeunalla on näin käytettävissään yhteensä enintään 323,4 miljoonaa Saksan markkaa raivaus- ja purkukustannuksiin. Yksityistämissopimuksen 14 §:n 3 kohdan mukaan InfraLeunan on tehtävä selkoa varojen käytöstä neljännesvuosittain. Menettelyn kuluessa Saksa on vakuuttanut, että InfraLeuna järjestää toimenpiteiden toteutuksesta julkisia tarjouskilpailuja tai, ellei lainsäädännössä tätä edellytetä, hankkii tarjouksia vähintään kolmelta tarjoajalta.

Entisen DDR:n kemianteollisuusalueiden toiminnan jatkamisesta ja yksityistämisestä päätettiin jo Saksojen yhdistymisen aikaan tai heti sen jälkeen. Sijoittajien Leunaan houkuttelemisen ehdoton edellytys olivat purkutyöt ja alueiden puhdistus, joten jo THA laati raivaus- ja purkutyösuunnitelman pääperiaatteet ja käynnisti käytännön työt. Yksityistämissuunnitelman 10 §:n mukaan raivaus- ja purkuvelvollisuus siirtyi InfraLeunalle ja sen käytännön toteuttamiseksi laadittiin raivaus- ja purkutyösuunnitelma. Rakenneuudistusvaiheen aikana InfraLeunan on purettava, raivattava ja kuljetettava pois alueellaan sijaitsevat vanhentuneet tai ylimääräiset tehdaslaitokset, varusteet ja muut esineet. Komissio toteaa, että useimmat rakennukset ovat erittäin saastuneita ja että joissakin tapauksissa on mahdollisesti suoritettava maanalaisia raivaustöitä ja poistettava saastunut maaperä.

Saksan esittämien tietojen mukaan alueet olisi pitänyt raivata joka tapauksessa riippumatta siitä, mikä yritys alueet ostaa ja millä liiketoiminnan alalla se toimii, ja raivauksesta oli päätetty jo ennen alueen siirtymistä InfraLeunan haltuun. Raivaus- ja purkutöitä ei myöskään toteuteta jonkin tietyn yrityksen suosimiseksi, vaan tavoitteena on saada kemianteollisuuden alue käyttökelpoiseen kuntoon. Sitä paitsi ostajat tulevat maksamaan tonteista noin 25 Saksan markkaa neliömetriltä, mikä vastaa vastaavista, käyttövalmiista ja kunnallistekniikalla varustetuista yritys- ja teollisuustonteista uusissa osavaltioissa maksettavaa markkinahintaa ([16]). Näin ollen se, että julkiset viranomaiset vastaavat raivaus- ja purkutöiden kustannuksista, ei johda InfraLeunan eikä maa-alueiden ostajien suosimiseen ([17]).

Päätelmä: Raivaus- ja purkutöihin myönnetyt 288 miljoonaa Saksan markkaa eivät ole valtiontukea.

([16]) Katso komission tiedonanto julkisten viranomaisten tekemiin maa-alueita ja rakennuksia koskeviin kauppoihin sisältyvistä tuista, EYVL C 209, 10.7.1997, s. 3.

([17]) Katso myös komission päätös 95/253/EY, EYVL L 159, 11.7.1995, s. 21.

2. **Ympäristöhaitoista johtuvat kustannukset**

Yksityistämissopimuksen 17 §:ssä määrätään, että BvS vapauttaa InfraLeunan sellaisten ympäristöhaittojen kustannuksista, jotka jo olivat olemassa ennen omaisuuden siirtymistä InfraLeunan hallintaan tai joiden syy periytyy ajalta ennen omaisuuden siirtymistä sille, vaikka haitat olisivatkin aiheutuneet alueen teollisesta tai yritystoimintakäytöstä rakenneuudistusvaiheen aikana. Yksityistämissopimuksen 17 §:n mukaan riippumaton asiantuntija tutkii ympäristöhaitat ja BvS:n on hyväksyttävä InfraLeunan laatima kustannus- ja toimenpidesuunnitelma ennen sen toteuttamista. Myös tässä yhteydessä InfraLeunan on hankittava kustakin toimenpiteestä tarjoukset vähintään kolmelta pätevältä tarjouksen tekijältä. Lisäksi BvS:llä on oikeus osallistua tarjouskilpailun järjestämiseen, seurata sitä ja hyväksyä toimenpiteet. Menettelyn kuluessa Saksa asetti kustannusten rajaksi 150 miljoonaa Saksan markkaa.

Jo ensimmäiseen Treuhand-päätökseen ([18]) sisältyneen määräpäivää koskevan säännöksen yhteydessä komissio totesi, ettei julkisten varojen myöntäminen ennen 1 päivää heinäkuuta 1990 aiheutettujen ympäristövahinkojen poistamiseen ja korjaamiseen ole valtiontukea. Uusissa osavaltioissa sijaitsevia yrityksiä ei voida saattaa vastuuseen ympäristön saastumisesta, joka oli aiheutettu entisen DDR:n järjestelmän aikana, jolloin yrityksillä ei ollut vaikutusvaltaa asiaan. Komissio ja Saksa sopivat, että pääosa ympäristön saastumisesta oli aiheutunut ennen 1 päivää heinäkuuta 1990 ja ettei ole mahdollista määrittää, mikä osuus saastumisesta on aiheutunut tehdaslaitosten toiminnasta tai olemassaolosta 1 päivän heinäkuuta 1990 jälkeen. Uusissa osavaltioissa sijaitsevat yritykset eivät pystyneet mukauttamaan tehdaslaitoksia heti 1 päivänä heinäkuuta 1990 vanhojen osavaltioiden standardien mukaisiksi. Sen sijaan laitosten sulkeminen ja lainsäädännön mukaisiksi muuttaminen vei aikaa, ja sillä välin niiden aiheuttama saastuminen jatkui vääjäämättä.

Ympäristönsuojeluun myönnettävää valtiontukea koskevien yhteisön suuntaviivojen ([19]) 3.2.2 kohdan mukaisesti tällaiseen ympäristöhaittojen poistamiseen tähtääviin investointeihin myönnettyyn tukeen voidaan olla soveltamatta EY:n perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohtaa, jos saastumisen aiheuttajaa ei voida saada selville eikä saattaa vastuuseen, ja kunhan mikään yritys tai liiketoiminnan ala ei saa siitä vastikkeetonta hyötyä. InfraLeunan kohdalla komissio tuli kuitenkin siihen tulokseen, että se vapautetaan saastuneen alueen omistajaa koskevasta lainsäädännön mukaisesta velvoitteesta. Sen vuoksi komissio sovelsi yhteisön suuntaviivojen 3.4 kohtaa: Yhteisön suuntaviivojen 1.2 kohdan mukaisesta ja EY:n perustamissopimuksen 130 r artiklan 2 kohdassa määrätystä periaatteesta, jonka mukaan saastuttajan olisi maksettava, voidaan poiketa, ja tuki voidaan hyväksyä toimintatueksi, joka vapauttaa InfraLeunan ympäristövahingoista aiheutuvista kustannuksista. Sitä paitsi ympäristövahinkojen osuus, jota ei pystytä määrittelemään, ei johda ostajan suosimiseen, sillä ostajat maksavat tonteista käyvän markkinahinnan.

Päätelmä: Ainoastaan määrittelemätön osa 150 miljoonasta Saksan markasta, jotka on tarkoitettu InfraLeunan vapauttamiseen ympäristöhaittoja koskevasta vastuusta, on valtiontukea. Tämä tuki soveltuu kuitenkin yhteismarkkinoille.

3. **Investoinneista ja rakenneuudistuksesta aiheutuvat kustannukset**

Komission tutkimusten lähtökohtana oli, että BvS:n ja Sachsen-Anhaltin osavaltion rahoitusosuus investoinneista ja rakenneuudistuksesta saattaisi johtaa sekä loppukuluttajien, InfraLeunan että sen osakkaiden suosimiseen.

Saksan mielestä rakenneuudistukseen ja investointeihin myönnettyjä varoja ei pitäisi luokitella valtiontueksi, koska ne eivät aiheuta yksittäisten yritysten tai tuotannonalojen suosimista eivätkä näin ollen myöskään vääristä kilpailua tai vaikuta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Sen mukaan rakenneuudistukseen ja investointeihin myönnettävät varat käytetään aiempien virheiden korjaamiseen ja ovat kustannuksia, joita Saksan uusien osavaltioiden lisäksi minkään muun Länsi-Euroopan maan yrityksillä ei ole. Lisäksi Saksan mielestä infrastruktuurin luominen oli ainoastaan julkisen tehtävän hoitamista tarjoamalla yleishyödyllistä palvelua eikä näin ollen suosinut mitään yksittäistä yritystä tai tuotannonalaa. BvS ei sen käsityksen mukaan ollut voinut vaikuttaa Leunassa vallitseviin olosuhteisiin vaan sen oli mukauduttava niihin. Sen vuoksi BvS:n oli yksityistettävä tuotannonalat useassa osassa ja infrastruktuuri kokonaisena. Saksa totesi, että tämän vuoksi kokonaan uusien yksikköjen perustamiseen oli rakenneuudistuksen yhteydessä varattu ainoastaan 38 miljoonaa Saksan markkaa. Määrä oli jaettu seuraavien yksiköiden kesken: osia keskusjätevesijärjestelmästä (15 miljoonaa Saksan markkaa), huolintakeskusrakennus (4,5 miljoonaa Saksan markkaa), säiliöiden puhdistuspalvelukeskus (13 miljoonaa Saksan markkaa), maakaasun paineenalennus- ja jakeluasema (2,9 miljoonaa Saksan markkaa) sekä putkisiltoja ynnä muuta. Nämä järjestelmät ovat kaikkien Leunassa toimivien yritysten käytössä maksua vastaan. Sen sijaan korvaaviin investointeihin tarvittaisiin Saksan mukaan noin 115 miljoonaa Saksan markkaa (esim. tehdaslaitosten kunnostaminen ympäristö- ja turvallisuusstandardien mukaisiksi ja pienentäminen tarvittavaan kokoon). Korjaustyöt ja uuden infrastruktuurin luominen Leunaan olisi välttämätön edellytys alueen yksityistämiselle BvS:lle annetun julkisen tehtävän mukaisesti. Saksan perustelujen mukaan tehdaslaitosten tila ja niistä aiheutuvat kustannukset huomioon ottaen mikään yksityinen sijoittaja ei olisi suostunut ottamaan laitoksia haltuunsa ilman huomattavaa tukea julkisista varoista. Näin ollen uudistamistöihin on varattu 547 miljoonaa Saksan markkaa, mikä kattaa myös saneeraustöiden kustannukset. Saksa totesi, että toimintojen osittaisen päällekkäisyyden vuoksi yksittäisten kustannuserien erottelu toisistaan on vaikeaa. Pelkästään rautateiden, raakaveden, jätevesien, kanavien, katujen, juomaveden ja palontorjunnan alan palveluiden turvaamiseksi tarvittaisiin 171,7 miljoonan Saksan markan saneeraustoimenpiteet ja 277 miljoonan Saksan markan investoinnit, jotka voidaan aktivoida. Näin Saksan mukaan vaihtoehtona olisi ollut lisäksi vain se, että BvS olisi jatkanut infrastruktuurin tarjoamista. Siinä tapauksessa BvS:n olisi ensinnäkin täytynyt maksaa kaikki kustannukset sekä lisäksi ottaa vastuulleen rakenneuudistuksen epäonnistumisen vaara ja hoitaa tehdaslaitosten toimintaa itse. Sen vuoksi Saksan mukaan kustannukset kuuluivat kokonaan julkishallinnon alueeseen ja vastuulle, sillä BvS oli ainoastaan

([18]) NN 108/91 SG(91) D/17825, 26.9.1991.
([19]) EYVL C 72, 10.3.1994, s. 3.

siirtänyt tehdaslaitosten rakenneuudistusta ja saneerausta koskevan tehtävänsä yksityiselle.

3.1 ***Loppukäyttäjien saama etu / hinnanmuodostus***

Komissio lähti siitä, että Leunassa toimivia tuottajia todennäköisesti suosittaisiin välillisesti, jos InfraLeuna tarjoaisi palvelujaan omia kustannuksiaan halvemmalla. Kyseenalaista oli myös se, missä määrin alueella toimivat tuotantoyritykset osallistuisivat saneerauskustannuksiin. Perusteeton kustannusten alentaminen olisi komission mielestä johtanut kilpailun vääristymiseen, joka olisi vaikuttanut jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Lisäksi komissio epäili, että InfraLeunan noudattama rajoitetun voiton periaate saattaisi johtaa vielä suurempaan käyttäjien suosimiseen, kun periaatteen vuoksi hinnat pidettäisiin mahdollisesti keinotekoisen alhaisina eivätkä muualla toimivat käyttäjät pääsisi osallisiksi näistä alennuksista.

Näin ollen komissio tutki InfraLeunan tapaa määritellä hinnat. Yksityistämissopimuksen 15 §:n mukaan periaatteena on, että InfraLeunalla on velvollisuus tarjota palvelujaan kaikille yrityksille suosimatta tai syrjimättä ketään. Lisäksi yksityistämissopimuksessa erotellaan toisistaan niin kutsutut ydinalat, joilla InfraLeunalla on monopoliasema, ja muut liiketoiminnan alat. Monopoliaseman väärinkäytön estämiseksi sopimuksessa määrätään erikseen, miten hinnat on laskettava monopolialoilla. InfraLeunalla on velvollisuus jakaa kaikki kustannukset kaikkien käyttäjien kesken tunnustettujen kaupallisten periaatteiden mukaisesti. Tähän kuuluvat sekä poisto-, rahoitus-, uudelleeninvestointi- että kunnossapitokustannukset. Lisäksi hinnat on erilaistettava määrien ja palvelujen perusteella ja käytettävä liukuvia hintoja ottaen huomioon rajoitetun voiton periaate. Muilla aloilla InfraLeunan on tarjottava palvelujaan alan tavanomaisilla ehdoilla ja hinnoilla. Se voi neuvotella niistä vapaasti, mutta sen on otettava tässäkin yhteydessä huomioon rajoitetun voiton periaate.

Mainitut määräykset yhdessä hankkeen perustana olevan kokonaissuunnitelman kanssa vakuuttivat komission siitä, että oli riittävän varmaa, ettei asiakkaita suosittu välillisesti. Monopolialoilla InfraLeunan on siirrettävä kaikki kustannukset käyttäjille. Koska poistot otetaan huomioon hintaa laskettaessa, arvonlisäykset, kunnossapito- ja rakenneuudistuskustannukset siirtyvät käyttäjille, ja näin ne osallistuvat kustannuksiin maksamiensa hintojen kautta. Komissio totesi, ettei julkisista varoista maksettavilla varoilla voida tukea hintoja, sillä tariffit lasketaan erillään näistä maksuista ja varsinkin tappioiden korvaamiseen tarkoitetuista maksuista ainoastaan todellisten kulujen perusteella ja riippumatta varojen lähteestä. Lisäksi hintoihin sisältyvät myös niin kutsutut vaihtoehtokustannukset korkokulujen osalta tunnustettujen kaupallisten periaatteiden mukaisesti sekä InfraLeunan toiminnasta johtuvat kustannukset (esim. kehittämiskustannukset). Menettelyn kuluessa Saksa esitti komissiolle useita InfraLeunan eri asiakkaiden kanssa tekemiä toimitussopimuksia sekä eri alojen kustannuslaskelmia. Niiden perusteella komissio vakuuttui siitä, että InfraLeunan palvelujen hinnat ovat todellakin tavanomaisten markkinahintojen tasolla eivätkä missään tapauksessa erityisen edullisia.

Komissio keskusteli Saksan kanssa mahdollisuudesta ottaa edellä kuvattu tariffijärjestelmä käyttöön myös muilla InfraLeunan liiketoiminnan aloilla. Komission mielestä erityisesti tappioiden korvaamiseen maksettaviin varoihin liittyi hintatukien vaara, sillä yksityistämissopimuksessa InfraLeuna velvoitettiin ainoastaan tarjoamaan palveluitaan alan tavanomaisilla ehdoilla mahdollisimman edullisin hinnoin. Saksa huomautti tähän, että monopolialojen hintoja koskevat täsmälliset määräykset oli tarkoitettu ylimääräiseksi takuuksi siitä, ettei monopoliasemaa käytetä väärin perusteettomiin hinnankorotuksiin ja sen myötä hintojen pitämiseksi alhaisina. Muilla aloilla tätä vaaraa ei Saksan mukaan nimenomaan ollut. Sen mukaan InfraLeuna on muilla aloilla kilpailutilanteessa, joka pakottaa sen mukautumaan kilpailijoiden toimintaan ja noudattamaan markkinoilla vallitsevaa hintatasoa. Tariffijärjestelmän määrittäminen olisi näin ollen tarpeetonta ja merkitsisi pelkästään ylimääräistä painolastia. Toivottuun tulokseen, monopoliaseman väärinkäytön estämiseen ja hintojen alhaisina pitämiseen, päästäisiin Saksan mukaan kyseisillä aloilla pelkästään markkinavoimienkin välityksellä.

Komissio hyväksyi Saksan perustelut osittain. Periaatteessa voitiin olettaa, että on osakkaiden etujen mukaista tarjota InfraLeunan palveluja kustannukset kattavalla hinnalla. Toisaalta oli otettava huomioon, että osakkaat olivat samanaikaisesti palvelujen ostajia ja sen vuoksi niille on vähintään yhtä paljon etua siitä, että ne voivat käyttää InfraLeunan palveluita mahdollisimman halvalla. Komissio katsoi, että järjestelmän toiminnan kannalta oli tarpeen luoda lisävarmistus, jonka myötä voitaisiin sulkea pois hintatuen mahdollisuus ja joka houkuttelisi osakkaita laskemaan hinnat todella kustannukset kattaviksi. Komissio ja Saksa sopivat, että sopiva tapa oli sulkea pois mahdollisuus saada hyvitys tappiosta kertakorvauksena. Näin varmistettiin, ettei mahdollisia tappioiden korvausmaksuja ollut mahdollista sisällyttää hinta- tai kustannuslaskelmiin tai tukea niillä hintoja.

Lisäksi komissio tutki, vähensikö InfraLeunan sitoutuminen rajoitetun voiton periaatteeseen alueella toimivien yritysten kustannustaakkaa valtiontukikysymysten kannalta merkityksellisesti, ja oliko periaate omiaan vääristämään kilpailua. Hintojen määrittäminen voi periaatteessa olla tuen myöntämistä, jos se perustuu kyseisen valtion toimintaan ja EY:n perustamissopimuksen 92 artiklaan sisältyvät edellytykset täyttyvät muuten. Tällaisessa tapauksessa jäsenvaltio tai sen määräysvallassa oleva laitos ei sovella tariffia kuten tavallinen talouden toimija, vaan käyttää sitä taloudellisen hyödyn tuottamiseksi kyseessä olevalle yritykselle luopumalla voitosta, jonka se muuten saisi ([20]).

([20]) Vrt. yhdistetyt asiat 67, 68 ja 70/85, Landbouwschap v. komissio, tuomio 2.2.1988 (Kok. 1988, s. 219).

Komission oli siis päätettävä, perustuiko sitoutuminen rajoitetun voiton periaatteeseen Saksan valtion toimintaan, jolloin sitä olisi pidettävä jäsenvaltion myöntämänä tai valtion varoista myönnettynä tukena. Huomioon oli otettava InfraLeunan järjestäytyminen tietyssä mielessä osuustoiminnalliseksi ryhmäksi, InfraLeunan perustamisen erityisolosuhteet sekä se, että valtio on InfraLeunassa vain vähemmistöosakas. Saksan lainsäädännön mukaan osuuskunnan organisaatiomuodon erityispiirre on se, että sen tarkoituksena on edistää jäsentensä elinkeinoa tai liiketoimintaa harjoittamalla yhteistä taloudellista toimintaa ([21]). Näin ollen osuuskuntien päätavoitteena on yhteenliittymän ja yhteisen organisaation avulla helpottaa jäsenten taloudellista toimintaa, mutta ei käyttää liittymän toimintaa voiton saavuttamiseksi, vaikkakaan tätä mahdollisuutta ei ole periaatteessa suljettu pois. BvS valitsi yhdessä muiden osakkeenomistajien kanssa tietoisesti tämän vaihtoehdon Leunan yksityistämisen edistämiseksi. Hahmotelma perustuu osuuskunnalliseen perusajatukseen ja toimii vain sillä edellytyksellä, että sijoittajat itse tarjoavat alueella tarvittavia palveluja InfraLeunan muodostavan yhteenliittymän puitteissa edullisesti. Tällä hetkellä vähemmistöosuus InfraLeunasta on julkisessa omistuksessa, mutta kyseessä on vain väliaikainen vaihe, joka päättyy, kun BvS:n osakkeet saadaan myytyä muille sijoittajille.

Komissio tuli siihen tulokseen, että rajoitetun voiton periaatteeseen sitoutuminen ei johtunut Saksan valtion toiminnasta, vaan on yksityistämissuunnitelman toiminnan välttämätön edellytys, jota on tarkasteltava yhteydessä Saksan lainsäädännön mukaiseen osuuskunnallisen yhteenliittymän malliin.

3.2 ***InfraLeunan saama etu***

Rahoitustuki myönnetään suoraan InfraLeunalle ja se voi käyttää varoja. InfraLeunan omistamat laitokset uudenaikaistetaan julkisin varoin ja kunnostetaan viimeisimmän teknisen kehityksen tasolle. Ei kuitenkaan ole itsestään selvää, että InfraLeuna hyötyi avustuksista taloudellisesti, sillä taloudellinen etu ei synny pelkästään itse omistamisesta, vaan omaisuuden käyttökelpoisuudesta ja mahdollisuuksista hyötyä siitä.

Komissio otti tätä näkökohtaa arvioidessaan huomioon sen, että InfraLeunan liiketoiminta ja sen tavoitteet on määritelty tarkasti ja sen toiminta rajoittuu infrastruktuuripalvelujen tarjoamiseen ja jäljellä olevien liiketoimintatonttien yksityistämiseen. Sen kaiken toiminnan on liityttävä pelkästään tämän päämäärän tavoitteluun. Yksittäisten liiketoiminnan alojen tai niiden osien kokonaisuudesta irrottamiseen, myymiseen tai vuokraamiseen vaaditaan osakkaiden yksimielinen hyväksyntä. Näin ollen InfraLeuna ei voi käyttää omaisuuttaan vapaasti. Sen sijaan omaisuus on sidottu InfraLeunan liiketoimintaan. Lisäksi InfraLeunaa sitoo rajoitetun voiton periaate. Mahdollisten voittojen käyttäminen pääoman korottamiseen ei ole mahdollista. Myös tämän periaatteen muuttamiseksi, täydentämiseksi tai kumoamiseksi vaaditaan osakkaiden yksimielinen päätös.

Edellä esitettyjen määräysten perusteella komissio päätteli, ettei toimenpiteiden voitu katsoa suosivan InfraLeunaa taloudellisesti. InfraLeuna ei saa laitosten kunnossapidosta ja uudenaikaistamisesta todellista taloudellista etua, koska ne on sidottu pelkästään liiketoiminnan tarkoitukseen käytettäviksi ja koska InfraLeunalla on periaatteellinen velvollisuus hankkia toiminnallaan vain vähäisiä voittoja. Jotta valvontamahdollisuudet olisivat paremmat ja sen myötä estettäisiin tehdaslaitosten myyminen ja niiden käyttötarkoituksen muuttaminen, komissio pitää välttämättömänä, että BvS säilyttää vähintään yhden prosentin osakkuuden InfraLeunassa rakenneuudistuksen loppuun saakka.

3.3 ***Osakkaiden saama etu***

Erityisen ongelmallista InfraLeunan saamien tukien arvioinnissa oli se, että Caproleuna ja Linde ovat samanaikaisesti sekä alueen kehittäjiä että infrastruktuurin hoitajia ja käyttäjiä. Niiden pelättiin käyttävän asemaansa osakkaina perusteettomasti toisten alueelle sijoittautuneiden yritysten vahingoksi luomalla alueelle julkisten varojen turvin infrastruktuurin, joka olisi suunnattu nimenomaan niiden omia tarpeita vastaavaksi. Lisäksi oli mahdollista, että alueelle rakennettaisiin tarpeettomia laitoksia ylisuurin kustannuksin, sillä aluksi komissio ei pystynyt toteamaan, missä määrin varojen käyttöä valvottiin. Komission mielestä vaarana oli myös, että Caproleuna ja Linde voisivat saada vastasuorituksetta huomattavia voittoja osuudestaan InfraLeunaan.

3.3.1 *Osakkaiden InfraLeunan asiakkaina saama etu*

Aluksi komissio tutki, missä määrin osakkaiden olisi mahdollista käyttää InfraLeunan palveluja muita edullisemmin ehdoin (esim. muita ostajia halvemmilla hinnoilla). Komissio toteaa, että InfraLeunaa koskee syrjintäkielto. Se ei saa tehdä eroa eri asiakkaiden välille eikä soveltaa tarjoamaansa palveluun mitään muita kuin objektiivisia arviointiperusteita. Syrjintäkieltoa voidaan muuttaa ainoastaan osakkaiden yksimielisellä päätöksellä. Komissio katsoo, että toinen valvontamekanismi sisältyy InfraLeunan omistusrakenteeseen. InfraLeuna yksityistetään lopulta kokonaan, kun BvS myy osakkeensa alueelle sijoittautuneille uusille sijoittajille, minkä myötä varmistuu etujen jakaantuminen laajalle. Useat eri yritykset ovatkin tehneet osakkeista sitovia tarjouksia, ja tällä hetkellä BvS:n osakkeet on varattu myytäväksi 4 prosentin osuutta lukuun ottamatta. Steag ja MEAG ostavat kumpikin 12,25 prosenttia osakkeista, Rhodia GmbH 10 prosenttia ja InfraLeuna Beteiligungs GmbH myös 10 prosenttia. InfraLeuna Beteiligungs GmbH on viiden alueelle sijoittautuneen yrityksen pelkästään InfraLeunan osakkuutta varten perustama yritys. Yhdelläkään sen osakasyrityksistä ei ole mitään yhteyttä Linde AG:hen eikä Caproleunaan. Kaikkien

([21]) Osto- ja liiketoimintaosuuskuntia koskevan lain (*Gesetz betreffend die Erwerbs- und Wirtschaftsgenossenschaften, GenG) § 1.*

hankintasopimusten voimaantuloa lykkää ehto, jonka mukaan yksityistämishankkeelle vaaditaan komission hyväksyntä. Tällaisella erilaisten etujen keskittämisellä taataan, ettei yhtäkään yksittäistä osakasta suosita, koska omistajarakenne tuo mukanaan keskinäisen valvonnan ja osakkaiden on päästävä kompromissiin poikkeavien näkökantojen välillä.

Komissio päätteli, että olemassa olevat mekanismit todellakin todennäköisesti estävät yksittäistä osakasta hyödyntämästä asemaansa muita edullisemman tilanteen luomiseksi itselleen. Sopimukset käyttäjien kanssa tekee InfraLeunan johto, jota puolestaan sitovat yhtiökokouksen määräykset. Yhtiösopimuksen mukaan yhtiön johdon on hankittava etukäteen osakkaiden yksimielinen suostumus sopimusten tekemiselle InfraLeunan osakkaiden kanssa, jos sopimuksen kakonaisarvo on suurempi kuin 1 miljoonaa Saksan markkaa vuodessa tai 5 miljoonaa Saksan markkaa voimassaoloaikanaan. InfraLeunassa sovelletaan siis keskinäisen valvonnan käytäntöä, ja yhtiökokouksessa tehtäviin päätöksiin vaikuttavat monenlaiset huomioon otettavat kannat ja edut.

Komissio katsoo, että asiaan liittyviä keskeisiä ongelmia on osakkeenomistajien mahdollisuus käyttää asemaansa väärin, minkä vuoksi edellä kuvattua valvontajärjestelmää on tehostettava. Seuraavia osatekijöitä on tarkistettava:

— InfraLeunan yhtiösopimuksen 11 §:n määräystä on täydennettävä siten, että sopimuksen 6 §:n 5 kohdan a alakohdan (velvoite hankkia etukäteen yhtiökokouksen yksimielinen suostumus sopimusten tekemiselle InfraLeunan osakkaiden kanssa) muuttamiseen, täydentämiseen tai poistamiseen vaaditaan osakkeenomistajien yksimielinen päätös. Lisäksi yhtiösopimusta on täydennettävä siten, ettei tätä määräystä voida muuttaa ennen kuin rakenneuudistuksen päättymisestä on kulunut 15 vuotta.

— Vaatimus yksimielisen suostumuksen hankkimisesta sopimuksen arvon ylittäessä tietyn määrän ei ole tarpeeksi kattava rajoitus, sillä tämän määräyksen kiertäminen näyttää olevan mahdollista laatimalla sopimus tiettyyn muotoon. Niinpä InfraLeunan yhtiösopimuksen 6 §:n 5 kohdan a alakohdasta on poistettava rajoitus, jossa yksimielinen suostumus vaaditaan sopimusten tekemiseen osakkaiden kanssa, kun sopimusten arvo ylittää 1 miljoonaa Saksan markkaa vuodessa tai 5 miljoonaa Saksan markkaa koko voimassaoloaikanaan, niin että yksimielisen suostumuksen vaatimus koskee kaikkia sopimuksia.

— Yhtiösopimusta ja etenkin sen 13 §:n 4 kohtaa ja 3 §:ää on täydennettävä siten, että osinkojen jakamista koskeva kielto sekä InfraLeunan sitoutuminen rajoitettujen voittojen periaatteeseen ovat voimassa vähintään 15 vuoden ajan rakenneuudistuksen päättymisestä.

— Kuten edellä on esitetty, valvonnan perusperiaatteena on etujen hajaantuminen yhtiökokouksessa. Tämän varmistamiseksi olisi vähintään 15 vuoden ajaksi rakenneuudistuksen päättymisestä estettävä mahdollisuus, että yksi osakas tai siihen kytköksissä oleva tai sitä lähellä oleva yritys hankkii yli 24,5 prosenttia InfraLeunan osakkeista.

3.3.2 *Osakkeenomistajina saatu etu*

Komissio tutki, missä määrin Caproleuna ja Linde hyötyisivät osakkeenomistajan ominaisuudessa BvS:n ja osavaltion rahoitusosuuksista. Tässä yhteydessä oli otettava huomioon, että osakkeenomistajat maksoivat hankkimastaan 51 prosentin omistusosuudesta ainoastaan osakkeiden nimellisarvon, yhteensä 1,53 miljoonaa Saksan markkaa, vaikka oli oletettavissa, että käyttöomaisuuden ja mahdollisesti myös itse osakkeiden arvo voisi toimenpiteiden edetessä nousta huomattavasti ja se voitaisiin realisoida myymällä niitä. Kun otetaan huomioon, että tämä arvonnousu johtui pelkästään julkisista varoista myönnetyistä tuista, komissio katsoi, että mahdollisuus saada huomattavaa voittoa myymällä käyttöomaisuutta ja osakkeita tai osinkojen välityksellä on mahdollisesti valtiontukimääräysten kannalta merkityksellinen etu osakkaille.

Komissio totesi asiasta seuraavaa: InfraLeunan käyttöomaisuuden käyttö on tarkkaan rajattu ennalta määrättyihin tarkoituksiin ja sen myymiseen vaaditaan yhtiökokouksen yksimielinen suostumus. Yksityistämissopimuksen 15 §:n 2 kohdan mukaan InfraLeunaa koskee velvoite hoitaa laitosten toimintaa 15 vuoden ajan toiminnan sille siirtymisestä (1 päivänä tammikuuta 1996). Poistot tehdaslaitoksista tehdään periaatteessa niiden käyttöaikaa vastaavasti hyvin pitkän ajan kuluessa, joten niiden kirjanpitoarvo ei vastaa niiden tosiasiallista arvoa. Sen vuoksi osakkaiden näyttää olevan mahdotonta saada lisäetua käyttöomaisuuden myynnistä, edellyttäen että tehdaslaitoksista tehdään poistoja, tai koska niiden arvoa on yli 15 vuoden käytön jälkeen pidettävä häviävän pienenä. Lisäksi laitosten purkukustannukset ovat erittäin korkeat, niin että romuarvo tuskin kattaa niitä, varsinkaan 15 vuoden jälkeen. Osakkaiden InfraLeunan osakkuudesta saamat osingot on rajoitettu 10 prosenttiin peruspääomasta. Jos osakkeet myydään toiselle omistajalle, rajoitus koskee myös uutta omistajaa.

Komissio tuli siihen tulokseen, että nämä olosuhteet eivät periaatteessa suosi osakkaita. Omaisuuden realisointi myymällä on käytännössä mahdotonta, sillä purkukustannukset ovat yleensä romuarvoa korkeammat ja näin ollen tuskin saatavissa takaisin. Lisäksi omaisuuden myynnistä saataisiin varoja vain yhtiölle, ei osakkeenomistajille, ja varojen käyttöä osakkeenomistajille maksettaviin osinkoihin on rajoitettu. Vaikka käyttöomaisuuden kirjanpitoarvo nousisikin, näyttää olevan mahdotonta, että se johtaisi osakkeiden markkina-arvon mainittavaan nousuun niiden nimellisarvoon verrattuna, sillä sitoutuminen vähäisen voiton periaatteeseen, osinkojen jakamisen rajoittaminen 10 prosenttiin sijoitetusta pääomasta ja myös ostajaa koskevat käyttörajoitukset estävät todellisen tuottoarvon kohoamisen. Näin osakkeenomistajat eivät suuria osinkoja maksamalla voi hankkia haltuunsa valtion tukemien varojen arvoa eikä osakkeiden ostaminen kiinnosta muita kuin alueelle sijoittautuneita

sijoittajia. Komissio otti huomioon myös sen, että kiinteäkorkoisella sijoituksella saa vapailla pääomamarkkinoilla vähintään 4–5 prosentin osingon, ja ottamalla suuremman riskin voi helposti päästä 10 prosenttiin. Niinpä vuonna 1997 osakkeita ostamalla saattoi päästä jopa 40 prosentin osinkoihin. Kun siis otetaan huomioon, ettei InfraLeuna todennäköisesti pysty tuottamaan voittoa eikä voitonjako siten ole mahdollista, minkä vuoksi siihen sijoittaminen on siis riskialtista, osinkojen rajoittaminen enintään 10 prosenttiin on sopivaa.

Edellä esitettyjen näkökohtien perusteella komissio tuli siihen tulokseen, ettei tässä tapauksessa ole kyse osakkeenomistajien taloudellisesta suosimisesta. Jotta perusteetonta hyötyä ei missään tapauksessa pääsisi kuitenkaan syntymään, komissio vaatii Saksaa antamaan riippumattoman asiantuntijan tehtäväksi InfraLeunan osakkeiden markkina-arvon arvioinnin. Se on tehtävä InfraLeunan 15 vuoden tuottoarvon ja jakamattomien voittojen perusteella. Osakkeiden ostajien on maksettava osakkeista näin määritellyn markkina-arvon mukainen ostohinta. Siinä tapauksessa, että markkina-arvo osoittautuu tosiasiassa osakkeiden nimellisarvoa korkeammaksi, Caproleunan ja Linde AG:n on maksettava erotus BvS:lle. Lisäksi InfraLeunalle on määrättävä velvollisuus jatkaa toimintaa 15 vuoden ajan rakenneuudistuksen päättymisen (31 päivänä joulukuuta 2000) jälkeen ja yksityistämissopimuksen 15 §:n 2 kohtaa on muutettava vastaavasti. Näin pyritään varmistamaan, että yli 15 vuoden käytön jälkeen laitosten arvo on todella laskenut niin paljon, ettei niiden myymisellä voida hankkia voittoa.

3.3.3 *Alueen kehittäjinä saatu etu*

Komissio pelkäsi, että Caproleuna ja Linde voisivat alueen kehittäjinä vaikuttaa laitosten rakentamiseen siten, että laitokset suunniteltaisiin niiden omien etujen mukaisia tarpeita vastaaviksi. Selvillä ei ollut myöskään se, missä määrin kuluja valvottiin suhteessa yksittäisten toimenpiteiden välttämättömyyteen ja kustannusten suuruuteen. Komissio pelkäsi sitä, että joko Caproleuna ja Linde tai työt toteuttava urakoitsija veloittaisivat liian suuria kustannuksia tuhlaten siten julkisia varoja. Toinen ongelma-alue liittyi Caproleunalle ja Lindelle maksettuihin kannustuslisiin, jotka olivat suuruudeltaan 25 prosenttia käyttämättömistä, BvS:lle palautetuista summista.

Komissio totesi ensinnäkin, että Caproleuna ja Linde eivät voineet vaikuttaa paljon rakenneuudistus- ja investointitoimenpiteiden toteuttamiseen. Välttämättömistä toimenpiteistä päätettiin jo ennen InfraLeunan perustamista ja yksityistämissopimuksen allekirjoittamista. Komissio oli vakuuttunut siitä, että liiketoimintasuunnitelma, joka oli liitteenä osa yksityistämissuunnitelmaa, sisälsi kaikki suunnitellut toimenpiteet, ja siten rakenneuudistusohjelma oli valmis jo ennen yksityistämissopimuksen tekemistä. Liiketoimintasuunnitelmasisältää yksityiskohtaisen kuvauksen muun muassa yksittäisistä toimenpiteistä, niiden kohteena olevista alueista ja kyseessä olevista rakennusten osista sekä arvioiduista kustannuksista. Liiketoimintasuunnitelman laatimiseen osallistui Caproleunan, Linden ja BvS:n työntekijöitä sekä riippumattomia asiantuntijoita. Lisäksi BvS:n neuvoa-antava komitea suoritti tutkimuksen, jonka mukaan kustannukset pienenivät alunperin arvioidusta 960 miljoonasta Saksan markasta 800 miljoonaan Saksan markkaan ([22]). Yhtiökokous voi päättää yksinkertaisella enemmistöllä liiketoimintasuunnitelman tarkistamisesta ja muuttamisesta, mutta BvS:llä on kuitenkin valvontamahdollisuus: se voi vastustaa muutettua liiketoimintasuunnitelmaa, minkä seurauksena yhtiökokouksen on hyväksyttävä liiketoimintasuunnitelman muutokset yksimielisesti. Jos sopimukseen ei päästä, riita ratkaistaan puolueettomassa sovittelu- ja välimiesmenettelyssä yksityistämissopimuksen 27 §:n mukaisesti.

Edellä kuvaillun järjestelmän ja sen perusteella, että investointi- ja rakenneuudistusohjelma laadittiin jo ennen yksityistämistä, komissio päätteli, että Caproleuna ja Linde eivät pystyisi mukauttamaan laitoksia omien vaatimustensa mukaisesti. Joka tapauksessa tilannetta tarkkaillaan investointiraporttien avulla, jotka Saksan on toimitettava komissiolle neljännesvuosittain ja joiden perusteella riippumattoman arvioijan on ensin tarkastettava toimenpiteiden kustannukset ja niiden välttämättömyys.

Jatkuvan kustannusseurannan osalta komissio toteaa, että InfraLeuna noudattaa julkisia hankintoja koskevan oikeuden ja erityisesti julkisia hankintoja koskevien komission direktiivien säännöksiä. Silloin kun urakasta ei näiden säännösten mukaan tarvitse järjestää julkista tarjouskilpailua, InfraLeunan velvollisuutena on hankkia tarjous vähintään kolmelta pätevältä tarjouksentekijältä, jollei kyse ole vähämerkityksisestä sopimuksesta. Saksa on selvästi taannut tämän. InfraLeunan on tehtävä päätös tarjouksen hyväksymisestä kustannus- ja laatunäkökohtien perusteella. Yksityistämissopimuksen 11 §:n 3 kohdan a alakohdassa määrätään, että useiden tarjousten ollessa samanarvoisia on suosittava Saksan uusissa osavaltioissa sijaitsevia yrityksiä. Saksa on taannut, että tämä goodwill-lauseke poistetaan 7 päivänä heinäkuuta 1997 päivätyn komission kannanoton ja 9 päivänä syyskuuta 1997 päivätyn Saksan ilmoituksen mukaisesti. Kuten edellä jo mainittiin, BvS tarkastaa neljännesvuosittain, kuinka InfraLeuna on käyttänyt varoja. BvS voi vastustaa liiketoimintasuunnitelmassa vahvistettujen summien korottamista, jolloin yhtiökokouksen on tehtävä siitä yksimielinen päätös. Jos yksimielisyyteen ei päästä, on yksityistämissopimuksen 27 §:n mukaisesti aloitettava sovittelu- ja välimiesmenettely. Jos BvS katsoo, että varoja ei ole käytetty oikeaan tarkoitukseen tai kustannukset on ilmoitettu liian suuriksi, on ensin yritettävä päästä osakkeenomistajienväliseen yksimielisyy-

([22]) InfraLeunan liiketoimintasuunnitelmassa luetellaan yksityiskohtaisesti kaikki toimenpiteet ja niiden arvioidut kustannukset. BvS:n neuvoa-antava komitea pystyi siten toisin kuin muissa yksityistämishankkeissa ensimmäistä kertaa analysoimaan tarkasti yksittäisten toimenpiteiden välttämättömyyden ja kustannukset. Komissio olettaa sen vuoksi, että välttämättömät korjaavat toimenpiteet on toteutettu mahdollisesti liian korkeiden kustannusten laskemiseksi asianmukaiselle tasolle.

teen, ja jos se ei onnistu, on aloitettava sovittelu- ja välimiesmenettely yksityistämissopimuksen 27 §:n mukaisesti.

Komissio katsoo, että BvS on ottanut käyttöön tarvittavat valvontajärjestelmät, joiden avulla se osakkeenomistajana ja myös välttämättömien investointien rahoittajana voi hyväksyntä- ja vastustusoikeuttaan käyttäen jatkuvasti valvoa tarkkaan investointien ja rakenneuudistuksen laajuutta ja tarkoituksenmukaisuutta. Urakoiden kilpailuttaminen ja useiden tajousten hankinta antavat lisätakuun siitä, että kustannukset eivät ole liian korkeita, vaan urakat toteutetaan markkinahinnoilla.

Komissio pitää myös kannustuslisiä koskevaa sääntöä lisäjärjestelmänä, jolla voidaan valvoa kustannusten pienentämistä. Lupaus, jonka mukaan Caproleuna ja Linde saavat osan kustannussäästöistä, auttaa rajoittamaan toimenpiteet ehdottomasti välttämättömiin ja ansaitsee sen vuoksi periaatteessa hyväksynnän. Niinpä komissio on päätöksessään 96/545/EY hyväksynyt tällaisen DOW Chemical Companylle maksetun kannustuslisän tukena ([23]).

Komissio tutki tämän jälkeen, ovatko nämä asiat olosuhteiltaan toisiinsa verrattavissa, jotta se voisi arvioida, voidaanko Caproleunalle ja Lindelle maksettuja kannustuslisiä koskeva sääntö hyväksyä samoin kuin DOW Chemical Companyn tapauksessa. Periaatteessa oli lähdettävä siitä, että kannustuslisien maksamista sijoittajille oli molemmissa tapauksissa pidettävä julkisten varojen myöntämisenä. DOW Chemical Company otti haltuunsa tuotantolaitokset THA:lta tarkoituksenaan toteuttaa ensin rakenneuudistus ja lopulta harjoittaa kannattavaa tuotantotoimintaa. Sijoittaja käytti tähän tarkoitukseen paljon omia varojaan, kun taas Caproleuna ja Linde osallistuivat rahoitukseen ainoastaan osakepääomaansa vastaavalla summalla. Ne eivät kuitenkaan voi odottaa InfraLeunasta omistamilleen osakkeille tuottoa lukuun ottamatta epävarmoja osinkoja, jotka ovat enintään 10 prosenttia niiden osakepääomasta.

Saksa väitti, että toisin kuin DOW Chemical Companya koskevassa asiassa, jossa toimenpiteestä hyötyivät pääasiassa tai jopa yksinomaan sijoittajat, InfraLeunaa koskevassa asiassa sijoittajien osallistuminen rahoitukseen hyödyttäisi pääasiassa julkista tahoa. BvS myöntäisi kannustuslisät vastikkeeksi tästä hyödystä. Caproleuna ja Linde antaisivat käyttöön taitotietonsa ja hoitaisivat BvS:n puolesta teollisuusalueen kehittämisen, uusien sijoittajien tuomisen alueelle ja infrastruktuurin tarjoamisen. Lisäksi ne antaisivat käyttöön huomattavan määrän omia varojaan ja henkilöstöään. Vuonna 1995 BvS:n, Caproleunan ja Linden palkkaama riippumaton asiantuntijaryhmä käytti lähes koko vuoden välttämättömien investointitoimenpiteiden määrittelemiseen ja kustannusanalyysin laatimiseen. Lisäksi Caproleunan ja Linden johdolla saavutettaisiin säästöjä, minkä vuoksi molempien osallistuminen hankkeeseen oli erittäin toivottavaa. Tässä yhteydessä oli merkityksellistä, että nämä yritykset olivat Leunan suurimmat sijoittajat, joilla oli siten paljon kokemusta rakenneuudistus- ja investointitoimenpiteiden toteuttamisesta, joten niiden kokemusta voitiin käyttää hyväksi. Tämän perusteella THA ehdotti tuolloin, että näille yrityksille annettaisiin osuus säästöistä. Tämän osuuden olisi oltava tarpeeksi suuri, jotta se todella muodostaisi houkuttelevan kannustimen, mutta toisaalta sen olisi oltava suhteessa toimenpiteiden kokonaismäärään. Lopulta enimmäismääräksi sovittiin 20 miljoonaa Saksan markkaa yritystä kohden. Niinpä Caproleunalle ja Lindelle maksettavat kannustuslisät muodostaisivat tuloksesta riippuvan korvauksen sijoittajien panoksesta.

Komissio ei voinut hyväksyä näitä perusteluja. InfraLeunaa koskeva suunnitelma perustuu periaatteessa siihen, että kaikkien osallistujien, myös sijoittajien ja osakkeenomistajien, todellinen hyöty muodostuu viime kädessä infrastruktuurin tarjoamisesta ja uusien sijoittajien tulemisesta alueelle. Tässä yhteydessä on merkittävää, että InfraLeunan tarjoamien palvelujen käytöstä on maksettava korvaus, joka kattaa kaikki kustannukset, mukaan lukien kehityskustannukset. Pelkästään tämän, Saksan useaan kertaan selvittämän periaatteen perusteella komissio voi päätellä, että yksikään osallistuja ei saa sellaista hyötyä, jolla olisi merkitystä valtiontukioikeuden kannalta. Kannustuslisien maksaminen olisi ristiriidassa tämän järjestelmän kanssa. Ensinnäkään Saksa ei ole pystynyt osoittamaan, minkä laatuisia palveluja ja kuinka paljon palveluja sijoittajat todella tarjosivat. Niinpä komission mielestä sijoittajat eivät tarjonneet vastasuoritusta, minkä vuoksi korvaus ei ole oikeutettu. Ennemminkin valtion rahoitus on valtion yksipuolisesti toteuttama toimenpide, joka on valtiontukikäsitteen olennainen osatekijä. Toiseksi kannustuslisä merkitsee sijoittajille taloudellista etua, jota ei voida hyväksyä tukena, koska toisin kuin DOW Chemical Companya koskevassa asiassa Linde ja Caproleuna eivät juurikaan osallistu itse kokonaissuunnitelmaan.

Komissio katsoo sen vuoksi, että kannustuslisien maksamista ei voida hyväksyä.

Päätelmä: Investointeihin ja rakenneuudistukseen myönnetty 700 miljoonan Saksan markan summa ei muodosta tukea. Tämän varmistamiseksi on kuitenkin täytettävä tietyt ehdot.

4. **Käyttöpääoma**

BvS antaa InfraLeunan käyttöön rakenneuudistusvaiheen aikana 30 miljoonaa Saksan markkaa käyttöpääomaa. Myönnetyn käyttöpääoman käytöstä on toimitettava neljännesvuosittain todisteet, joiden perusteella BvS voi tarkistaa kulujen suuruuden ja niiden välttämättömyyden. Jos InfraLeuna pystyy kattamaan kulut omilla tuloillaan, julkisia varoja ei saa myöntää.

Komissio suhtautuu periaatteessa varauksellisesti käyttöpääoman myöntämiseen, koska kustannuksista vapauttaminen voi olla yrityksen tukemista ja siten johtaa yhteisön sisäisen kilpailun vääristymiseen.

([23]) Ks. alaviite 11.

Komissio katsoo, että InfraLeunan tapauksessa käyttöpääoman myöntämistä on arvioitava samalla tavalla kuin investointi- ja rakenneuudistuskustannusten kattamista valtion varoin. Tämän perusteella ei ole kyse InfraLeunan suosimisesta, koska tämä ei saa käyttää varoja oman etunsa mukaisesti, vaan sen on käytettävä ne määrättyihin yhtiötä koskeviin tarkoituksiin ja kohteisiin. Loppukäyttäjien suosimista ei voi esiintyä, koska kustannukset, jotka maksetaan myönnetyllä käyttöpääomalla, on otettava mukaan hintalaskelmiin, eikä hintojen alentaminen ole sen vuoksi mahdollista. InfraLeunan osakkeenomistajien suosiminen ei myöskään ole mahdollista, koska kuvaillut valvontajärjestelmät, tarvittaessa komission tarpeellisena pitämässä muodossa, riittävät estämään varojen käytön muihin tarkoituksiin kuin mihin ne oli tarkoitettu.

Päätelmä: InfraLeunan käyttöpääomaan myönnetty 30 miljoonan Saksan markan summa ei muodosta tukea.

5. **Tappioiden kattaminen**

InfraLeunan rakenne on monimutkainen, ja sen perustana on erilaisten etujen tasapaino ja yksittäisten osallistujien suosimisen tai syrjimisen poissulkeminen. Komissio suhtautuu suunnitelmaan periaatteessa myönteisesti. Tasapainoisesta valvontajärjestelmästä huolimatta on edelleen olemassa riski, että vapaasti käytettävissä olevaa tappioiden kattamista voidaan käyttää väärin hintatukena. Komissio katsoo, että se voi tehdä lopullisen myönteisen arvion suunnitelmasta vasta sen jälkeen, kun hintatuet on tehty mahdottomiksi kieltämällä tappioiden kattaminen. Komission mielestä tappioiden kattaminen ei ole edes tarpeen. Saksan mukaan tappioiden kattamisesta sovittiin pääasiassa sen vuoksi, että varmuuden vuoksi olisi mahdollista korvata tiettyjä yksittäisiä riskejä, joiden esiintymistä ja laajuutta ei voitu ennustaa sopimuksen tekohetkellä. Komissio ei voi hyväksyä tällaista varotoimenpidettä, ja tiedot osoittavat, etteivät riskit ole toteutuneet.

Päätelmä: Komissio päättelee tämän perusteella, että tappioiden kattamista ei voida hyväksyä. Jos tappioiden kattaminen osoittautuu välttämättömäksi, on siitä ilmoitettava komissiolle erikseen, ja komission on hyväksyttävä se.

6. **Kolmansien erityiset epäilyt**

Komissio toteaa, että kolmansien esille ottamat epäilyt ovat perusteettomia. Suurin osa toimenpiteistä ei muodosta tukea; yksittäisten yritysten epäsuora tukeminen, ja siten tuotantokustannusten pienentäminen ja kilpailukyvyn parantaminen, ei ole mahdollista. Niinpä synteettikuituteollisuuden säännöstössä määrätty kapasiteetin supistaminen ei ole tarpeen.

Tarjotut palvelut ovat pääasiassa alueellisia infrastruktuuripalveluja. Myönnettyjen varojen väärinkäyttö ja yksittäisten kustannustekijöiden ilmoittaminen liian suuriksi ei ole mahdollista laajan valvontajärjestelmän vuoksi. InfraLeunan suunnitelma mainostaa aluetta siellä jo toimivien yritysten avulla mainiten niiden nimet mainoksissa voidaan komission mielestä hyväksyä, jos kyseiset yritykset osallistuvat kustannuksiin kohtuullisessa määrin. Tämä edellytys täyttyy, koska InfraLeuna ja kyseinen yritys jakavat kulut puoliksi.

Komissio pystyi myös hylkäämään epäilyt siitä, että Caproleunan ja Linde AG:n kilpailijoita estettäisiin sijoittautumasta seudulle. Saksan uusissa osavaltioissa ja erityisesti Sachsen-Anhaltin osavaltiossa on ylitarjontaa teollisuustonteista, joiden ostaminen on mahdollista kaikille yrityksille milloin tahansa, minkä vuoksi kilpailijat voivat sijoittautua alueelle samoin ehdoin kuin Caproleuna ja Linde AG.

Erityisesti Leunaan sijoittautumisen ja InfraLeunaan osakkaana osallistumisen osalta komissio toteaa, että yksityistämissopimus sisältää suojan kilpailijoita vastaan: yksityistämissopimuksen 6 §:n 2 kohdan mukaan osakkeenomistajilla on vastustusoikeus, jos BvS käyttää optio-oikeuttaan myydäkseen tontteja InfraLeunan tai muiden osakkaiden suorille kilpailijoille. Yksityistämissopimuksen 3 §:n 4 kohdassa määrätään, että jonkin osakkaan suora kilpailija voi ostaa osuuksia InfraLeunasta ainoastaan kaikkien osakkaiden selvällä suostumuksella. Tällä on merkitystä BvS:n osto-option suhteen (yksityistämissopimuksen 3 §:n 5 kohta), jonka mukaan Caproleunan ja Linde AG:n on kunkin myytävä 1 prosentti osakkeistaan BvS:n valitsemalle sijoittajalle.

Komissio toteaa tässä yhteydessä, että yleinen vaatimus, jonka mukaan uusien osakkaiden ottaminen osakeyhtiöön edellyttää hyväksyntää, on tavallinen yhtiöoikeudessa. Tässä tapauksessa kaikki osakkeet 4:ää prosenttia lukuun ottamatta on jo tarkoitus myydä, jolloin yksityistämissopimuksen 3 §:n 4 kohdassa määrätyllä suojalla kilpailijoita vastaan ei ole juurikaan merkitystä. Komissio katsoo, että lauseke voidaan yleisyytensä vuoksi hyväksyä.

Komission mielestä tilanne on kuitenkin toisenlainen yksityistämissopimuksen 6 §:n 2 kohdassa määrätyn vastustusoikeuden osalta. Kilpailijoiden yleinen poissulkeminen, joka näyttäisi olevan mahdollista tämän lausekkeen perusteella, ei ole oikeutettua. Koska InfraLeuna on sitoutunut varmistamaan eri etujen välisen tasapainon ja syrjimättömyyden periaatteen, tällainen kertakaikkinen poissulkeminen olisi päinvastoin ristiriidassa kokonaissuunnitelman kanssa.

7. **Päätelmä**

Komissio suhtautuu kaiken kaikkiaan myönteisesti suunnitelmaan, johon InfraLeuna perustuu. Kemianteollisuuden teollisuusalueen yksityistäminen oli vaikea tehtävä julkisille viran-

omaisille: ensinnäkin oli otettava huomioon alueen nykyiset olosuhteet ja toiseksi oli pysyttävä etenevän kehityksen mukana, huolehdittava alueelle sijoittautuneiden yritysten tarpeista ja täytettävä yksityistämisen yhteydessä otetut velvollisuudet. Sen jälkeen kun THA/BvS olivat vuosikausia yrittäneet löytää infrastruktuurille yksityisen sijoittajan, komission mielestä laadittu suunnitelma on paras ratkaisu. Sen avulla julkiset viranomaiset voivat täyttää velvollisuutensa yksityistää Saksan uusissa osavaltioissa sijaitsevat yritykset ja saattaa tämän tehtävän päätökseen.

Tutkimukset ovat osoittaneet, että suunnitellut toimenpiteet eivät suosi yhtäkään hankkeeseen osallistujista, jos komission asettamia ehtoja noudatetaan. Toimenpiteet mahdollistavat InfraLeunan elinkelpoisuuden, ja rakenneuudistusvaiheen loppumisen jälkeen saavutetaan tasapainoinen kassavirta, minkä seurauksena InfraLeunan rahoitusta voidaan pitää turvattuna pitkällä aikavälillä.

Komissio toteaa edelleen, että investointi- ja rakenneuudistustoimenpiteiden kustannuksia pitäisi olla mahdollista nostaa, jos se on välttämätöntä. Jos lisätoimenpiteiden toteuttaminen osoittautuu välttämättömäksi tai jos investointi- ja rakenneuudistustoimenpiteiden kustannukset nousevat ulkoisten tekijöiden vaikutuksesta, voidaan enintään 100 miljoonaa Saksan markkaa purku- ja raivaustöihin varatusta summasta käyttää investointeihin ja rakenneuudistukseen. Varoja ei kuitenkaan saa siirtää käytettäväksi toisiin tarkoituksiin ilman hyväksyntää BvS:ltä, jonka on tarkistettava toimenpiteiden välttämättömyys ja asianmukaisuus. Muut varojen siirrot eivät ole mahdollisia,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Seuraavat rahoitusavustukset, jotka Saksa on myöntänyt InfraLeuna Infrastruktur und Service GmbH:lle, jäljempänä ”InfraLeuna”, eivät ole EY:n perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja tukia:

Investointi- ja rakenneuudistusavustukset (enintään)	700 miljoonaa Saksan markkaa
Purku- ja raivaustöihin myönnetyt avustukset (enintään)	288 miljoonaa Saksan markkaa
Käyttöpääoma (enintään)	30 miljoonaa Saksan markkaa
Yhteensä	1 018 miljoonaa Saksan markkaa

2 artikla

Määrittelemätön osa ympäristövahinkojen korjaamiseen myönnetystä 150 miljoonan Saksan markan kokonaissummasta on EY:n perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua tukea, joka kuitenkin soveltuu yhteismarkkinoille. Loppuosa ei ole tukea.

3 artikla

Saksan on varmistettava, että kaikki InfraLeunan tarjoamat palvelut ovat ilman syrjintää ja ilman poikkeuksia kaikkien alueella toimivien yritysten saatavilla kohtuullista korvausta vastaan.

4 artikla

Saksan on varmistettava, että InfraLeunan, Linde AG:n, Caproleuna GmbH:n ja Bundesanstalt für vereinigungsbedingte Sonderaufgaben -viraston välistä yksityistämissopimusta ja InfraLeunan yhtiösopimusta muutetaan seuraavien kohtien mukaisesti:

1) Yksityistämissopimusta ja erityisesti sen 12 §:ää on muutettava siten, ettei enää ole mahdollista, että Bundesanstalt für vereinigungsbedingte Sonderaufgaben kattaa 50 miljoonan Saksan markan tappiot.

2) Yksityistämissopimusta ja erityisesti sen 3 §:ää on täydennettävä siten, että vähintään 1 prosentti InfraLeunan osakkeista on oltava Bundesanstalt für vereinigungsbedingte Sonderaufgabenin hallussa rakenneuudistuksen ajan (31 päivään joulukuuta 2000).

3) Yksityistämissopimusta on muutettava myös siten, että yksikään osakkaista ei saa rakenneuudistuksen aikana eikä sitä seuraavien 15 vuoden aikana omistaa osakkeista enempää kuin 24,5 prosenttia. Saksan on huolehdittava siitä, että sekä Caproleunan että Linde AG:n osakeomistukset pienennetään 24,5 prosenttiin. Sopimuksen 3 §:n 5 kohdan toisesta lauseesta on poistettava sanat ”[…] rakenneuudistusvaiheen päättymisen jälkeen […]”, jotta BvS voi käyttää osto-optiotaan milloin tahansa. Lisäksi 3 §:n 3 kohdan ensimmäistä lausetta on muutettava siten, että yksikään ostaja ei saa hankkia enempää kuin 24,5 prosenttia InfraLeunan osakepääomasta.

4) Yksityistämissopimuksen 11 §:n 3 kohdan goodwill-lauseke on poistettava.

5) Yksityistämissopimusta ja erityisesti sen 11 §:n 3 kohdan b alakohtaa on muutettava siten, että InfraLeuna voi käyttää BvS:n raivaustöihin myöntämästä summasta enintään 100 miljoonaa Saksan markkaa investointi- ja rakenneuudistustoimenpiteisiin ainoastaan, jos osoittautuu välttämättömäksi toteuttaa lisää tällaisia toimenpiteitä tai jos investointi- ja rakenneuudistustoimenpiteiden kustannukset nousevat ulkoisten tekijöiden vaikutuksesta. Varojen siirtämiselle on kuitenkin saatava ensin BvS:n hyväksyntä.

BvS:n on tarkistettava riippumattomien asiantuntijoiden avustuksella toimenpiteiden välttämättömyys ja asianmukaisuus. Muut varojen siirrot eivät ole mahdollisia.

6) Yksityistämissopimuksen 14 §:n 4 kohdan kolmas alakohta on poistettava.

7) Yksityistämissopimuksen 6 §:n 2 kohdan toisesta lauseesta on poistettava sanat ”tai InfraLeunan suorille kilpailijoille”.

8) Yksityistämissopimuksen 15 §:n 2 kohtaa on muutettava siten, että InfraLeunalla on velvollisuus harjoittaa toimintaansa vähintään 15 vuotta rakenneuudistuksen päättymisen (31 päivänä joulukuuta 2000) jälkeen.

9) InfraLeunan yhtiösopimuksen 11 §:ää on täydennettävä siten, että yhtiösopimuksen 6 §:n 5 kohdan a alakohdan muuttaminen, täydentäminen tai poistaminen on mahdollista ainoastaan yksimielisellä päätöksellä. Lisäksi InfraLeunan yhtiösopimuksen 6 §:n 5 kohdan a alakohdasta on poistettava sanat ”jos sopimuksen kokonaisarvo ylittää 1 miljoonaa Saksan markkaa koko sen voimassaoloaikana”.

10) InfraLeunan yhtiösopimusta on muutettava siten, että InfraLeunan velvollisuutta noudattaa rajoitettujen voittojen periaatetta, syrjintäkieltoa (3 §) ja osinkojen jakokieltoa (13 §:n 4 kohta) ei voida muuttaa vähintään 15 vuoteen rakenneuudistuksen päättymisestä.

5 artikla

Saksan on varmistettava, että InfraLeunan osakkeista maksetaan markkinahinta. Osakkeiden markkina-arvon arvioinnissa on käytettävä riippumatonta arvioijaa. Arvion on perustuttava tuottoarvoon, joka lasketaan rakenneuudistuksen päättymistä seuraavilta 15 vuodelta, ja maksamatta jätettyihin voittoihin. Tarvittaessa yksityistämissopimusta ja InfraLeunan yhtiösopimusta on muutettava. Jos markkina-arvo osoittautuu osakkeiden nimellisarvoa suuremmaksi, Saksan on huolehdittava siitä, että Caproleuna ja Linde AG maksavat erotuksen BvS:lle.

6 artikla

1. Saksan on toimitettava komissiolle jäljennös muutetusta sopimuksesta kuukauden kuluessa sen tekemisestä.

2. Saksan on ilmoitettava komissiolle EY:n perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohdan mukaisesti kaikista tapauksista, joissa poiketaan muutetusta sopimuksesta, sekä vero- tai muiden etujen myöntämisestä.

7 artikla

1. Saksan on toimitettava komissiolle puolivuosittain kertomukset rakenneuudistuksen edistymisestä ja yksityistämissopimuksen eri kohtien mukaan myönnettyjen varojen maksamisesta, jotta komissio voi valvoa tämän päätöksen noudattamista. Kertomukset on toimitettava kertomuskautta seuraavan vuoden alkupuoliskolla.

2. Saksan on toimitettava komissiolle yksityistämissopimuksen 10 §:n 3 kohdassa ja 11 §:n 3 kohdassa tarkoitetut todisteet, 14 §:n 3 kohdassa tarkoitetut todisteet ja neljännesvuosittaiset investointiraportit sen jälkeen, kun riippumaton asiantuntija on ensin arvioinut kustannusten suuruuden ja toimenpiteiden välttämättömyyden. Komissiolle on toimitettava myös 14 §:n 4 kohdassa tarkoitettu loppuselvitys.

8 artikla

Saksa ei saa myöntää InfraLeunalle muita varoja sen rakenneuudistussuunnitelman tukemiseksi, jota tämä päätös koskee.

9 artikla

Saksan on ilmoitettava komissiolle kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksiantamisesta, mitä toimenpiteitä se on toteuttanut tämän päätöksen noudattamiseksi.

10 artikla

Tämä päätös on osoitettu Saksan liittotasavallalle.

Tehty Brysselissä 25 päivänä marraskuuta 1998.

Komission puolesta

Karel VAN MIERT

Komission jäsen